

LOKALIZEM-NEVARNA BOLEZEN

Novi predpisi o ustavljenih investicijah, obvezni rezervi in distribuciji deviznih sredstev so sprožili številne komentarje, zato posredujemo razpravo s tiskovne konference pri republiškem sekretariatu za informacije.

Ce govorimo o dogodkih zadnjih dni, potem ne moremo mimo »hladnega tuša« ustavljenih investicij, ki je tudi v našem okraju povzročil »vročični prehlad«. Bil je namreč že skrajni čas, da obrzdamo anarhijo prekoračevanja investicij, ki v tekmovalstvu, kdo bo več vložil, vnaša neprijetno, negotovo vzdušje v atmosfero standarda, kajti občan se vprašuje, kakšna bo jutrišnja usoda in vrednost njegovega vloženega dela.

Brzdanje sicer ne pomeni napredka, temveč je le nujno potrebna mera za ustaljevanje anarhičnega plesa in nepojmljivega apetita gospodarstvenikov. Novi predpisi pomenijo novo plansko disciplino in imajo v zagovornikih strogega planskega gospodarjenja tendenco, ki nasprotuje logiki ekonomike.

Vsekakor lahko trdimo, da je to prehodnega značaja, čeprav izredno težko in nič kaj prikladno obdobje za eksperimente.

Nagla rast predelovalne industrije je puščala za sabo v neenakih pogojih številne panoge (energetiko, kmetijstvo, transport, trgovsko mrežo in ostale terciarne dejavnosti), ki danes naravnost kričeče iščejo rešitev. Nenormalna ekstenzivna rast proizvodnje je vsakogar, ki je zaostajal, gnala k investicijam. Blagovni fondit so spriču rastočih potreb in kupne moči stagnirali ali celo zaostajali — in vse to je poleg investicijske mrzlice pritisnilo na cene. Kreditna politika bank se je v pogojih poslovnosti in rastočega pritiska po kreditih znašla na stranpotih. Gospodarske organizacije pa so morale proizvajalcem zagotavljati vsaj obstoječi realni standard z neutemeljenim višanjem osebnih dohodkov, kar je v nešteti primerih rodilo iskanje rešitve v novih cenah.

Geslo razširjene reprodukcije je zameglilo v gospodarskih organizacijah vpogled na znotraj (da bi iskali rešitve v boljšem izkoriščanju osnovnih sredstev). Marsikje pa so prikrilo ali celo odkrito računali, da nekaj odstotno zvišanje na račun izkoriščanja notranjih rezerv ne gre primerjati z 10 do 20 odstotnim povišanjem cen. In rodila se je najlažja pot — ki je postala nepisano pravilo.

In sedaj strogi predpisi o potrebnih rezervah (četrtina investicijskih sredstev), ustavev številnih začetih investicijskih gradenj in nova devizna politika. In namen: umiritev, zagotovitev skladnejših pogojev za start k intenziviranju gospodarstva in skladno rast osebne potrošnje ter realnega standarda občana.

Nova ekonomska politika spriču obstoječega stanja terja težke napore, razumevanje in podporo.

Prav zato se pojavi lokalizem — v okviru komun ali republik — ki bazirajo na ustavitvah investicij — nevarna bolezen, ki v težko stanje vnaša le negotovost. Res je, da so v marsikaterih primerih podjetja že vezana z inozemskimi firmami za dobavo opreme. Toda tudi tu je možna rešitev in manjša izguba, če trenutno prenesemo škodo (primer zvezne investicijske banke) in če se preorientiramo na domače tržišče za izdelavo te opreme. Težavno stanje bomo prebrodili le z enotno borbo za stabilizacijo v okviru novih ekonomskih elementov, ki jih postopoma uvajamo.

J. K.

UGODNE PLANSKE REALIZACIJE

V BODOČE BO NUJNO NAMENITI VEČ SREDSTEV ZA IZGRADNJO OBJEKTOV DRUŽBENE PREHRANE, PROSVETE IN KULTURE, STANOVANJ, KOMUNALNIH OBJEKTOV IN ZA REKREACIJO DELOVNEGA ČLOVEKA. ZA VEČJA VLAGANJA SREDSTEV V DRUŽBENI STANDARD PA SE BODO MORALI PREDVSEM KOMUNISTI BORITI V ORGANIH SAMOUPRAVLJANJA, DA BODO TI Z VEČ RAZUMEVANJA IN SMELEJE DODELJEVALI RAZPOLOŽLJIVA SREDSTVA V TE NAMENE,

so poudarili komunisti konjiške občine na nedavnem posvetovanju o gibanju gospodarstva v občini. Posvetovanja so se udeležili tudi predstavniki organov upravljanja in drugi družbeno-politični delavci.

Po skrbno pripravljenem referatu, ki je temeljil na analizi gospodarskih uspehov preteklih mesecev letošnjega leta v konkretnih primerih, je razprava še posebej osvetlila problematiko gospodarstva v občini, predvsem pa analizirala slabosti v gospodarskih organizacijah. Kljub zadovoljivim uspehom gospodarskih organizacij v preteklem obdobju letošnjega leta so komunisti kritično ocenili nekatera neresena vprašanja.

Rezultati letošnjega izpolnjevanja družbenega plana kažejo, da so bili v prvem polletju doseženi na vseh področjih gospodarskih dejavnosti lepi rezultati. To dokazujejo pokazatelji o dvigu proizvodnje. Celotni dohodek

se je namreč povečal od lanskih 7 na skoraj 9 milijard dinarjev ali za 23,9 odstotkov.

Ti rezultati so toliko pomembnejši, ker so bili doseženi kljub težavam pri preskrbi z reprodukcijskim materialom, redukciji električne energije in podobno. Zelo ugodna je tudi ocena v pogledu notranje delitve sredstev. V prvem polletju letošnjega leta je bilo na področju komunke že samo 288 delavcev z osebnimi dohodki, ki so bili nižji od 25.000 dinarjev, ali 300 delavcev pod 30.000 dinarjev. Tako so osebni dohodki v prvem polletju porasli za 7,9 odstotkov, od tega v gospodarstvu za 8,8 odstotkov.

V razpravi, v kateri so analizirali konkretne probleme določenih gospodarskih organizacij, so naglasili, da bo treba posvetiti skrb strokovnim kadrom, ki jih v skoraj vseh gospodarskih organizacijah primanjkuje.

J. Sever

Gradnja stolpičev v naselju Skalce, ki jih gradi celjsko gradbeno podjetje Ingrad bo v naslednjem letu dovršena. Vseh enaindesedemdeset stanovanj so odkupila konjiška podjetja in občinska skupščina. Foto: J. Sever

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

PLENUM OO SZDL O PERECHIH VPRAŠANJH SOLSTVA

ODLOČNO ZAGOTAVLJATI POGOJE ZA ZDRAV RAZVOJ MLADINE

Ze nekaj časa ugotavljamo, da je naše šolstvo in otroško varstvo v občutnem razkoraku z gospodarskim razvojem. Nič novega ni, če slišimo, da nimamo dovolj učiteljev, da smo uspeli z organizacijo osrednjih osnovnih šol, toda zanje nimamo ustrezno usposobljenih predmetnih učiteljev. V mnogih občinah ni prostorov za učilnice, v sevnjski občini imajo štiri šole učilnice celo v tujih stavbah, a tudi učitelji nimajo primernih stanovanj. Razmerje med učitelji in predmetnimi učitelji bi moralo biti pri trenutni organizaciji šolske mreže 1:1,7, toda samo v Velenju se z razmerjem 1:1,8 približujemo normalnemu, ker so pač lahko zagotovili stanovanja in ustrežnejše življenjske pogoje. Teže pa bo to v Žalcu, Sevnici, Smarju, kjer je razmerje ponekod tudi 1:7,3.

Na drugi strani je res, da danes samo okrog 13 odstotkov učencev v celjskem okraju obiskuje še nerazvite osnovne šole in nima ustreznih pogojev, da bi zaključilo osemletno šolanje. Nihče pa ne more zatrditi, da ostala velika večina otrok uživa vse pogoje, ki bi ji zagotavljali popolno osnovnošolsko izobrazbo. Prav za skrbljujoče je to, da prispe do zaključka osemletnega šolanja komaj 59,7 odstotkov učencev. Osipanje je preveliko. Povsod bodo morali poskrbeti za prevoz, za primerno oskrbo otrok v šoli, za celodnevno bivanje v šoli na eni strani in za pomožne prostore, kot so kabineti, telovadnice, delavnice na drugi strani. Vsega tega pa skoraj ni. Zavod za prosvetno-pedagoško službo v Celju je pripravil izčrpno gradivo, ki kaže, da je stanje

tudi v celjskem šolstvu zelo kritično.

To je tembolj zaostreno še v šolstvu druge stopnje, čeprav ne moremo reči, da se razmere z ustanovitvijo sklada ne bi premaknile naprej. Vsekakor pa bo prav v Celju potrebno odločno zagotoviti šolanje na drugi stopnji in za to zgraditi potrebne prostore. Otrok je dovolj in čemu se ne bi šolali tu. Sredstva se zaenkrat zbirajo prepočasno in mnoge gospodarske organizacije niso izpolnile dogovora, da bi prelele določeni del sredstev za izobraževanje v sklad za drugostopenjsko šolstvo. Prav tako so ugotovili, da se mnogi prosvetni delavci, ki so namestili študirati s pomočjo celjskega centra, niso mogli vpisati, ker v občinah niso uredili finančnega vprašanja. Od 278 prijavljenecv, se je vpisalo samo 185 slušateljev. Velenje je uredilo vprašanje sredstev, zato je odstopil od 40 samo 1, prav tako v Sentjurju.

Težko bi osvetlili vse gradivo, ki ga je objavnaval razširjeni plenum celjskega okrajnega odbora SZDL v ponedeljek, vendar pa vse to kaže, da bo potrebno temeljito okrepiti materialno stanje, udriliti samoupravljanje ter mobilizirati najširšo javnost pri reševanju te problematike. Šolski kolektivi pa bodo morali poiskati kar največ poti in oblik k boljši kakovosti dela. In to kakovost dela je potrebno vrednotiti brez predsodkov po delu in uspehih prosvetnih delavcev.

Slabosti v izobraževalno vzgojnem delu nimajo le enodnevni posledici zaradi tega lahko trpi določen mladi rod, ki pa bo vendar dokaj kmalu neposredno soddgovorno upravljal in delal.

Ob zaključku je plenum opozoril na najvažnejše, kar bi bilo potrebno pokreniti v občinah, ki so neposredni nosilci odgovornosti pri reševanju teh odprtih vprašanj. Organizacija SZDL in ostale naj bi vzpodbujale k razpravam v vseh občinah in krajih. Odločnejše je potrebno reševati vprašanje sredstev in podpirati upravičeno investicijsko politiko, pri čemer je potrebno najti sprejemljive oblike medsebojne pomoči in ustrežnejšo delitev sredstev. Preko temeljitih razprav bi morali izdelovati programe razvoja šol ter programe za razvoj otroško varstveni ustanov. Za otroško varstvo smo napravili najmanj in komaj 1,7 odstotka otrok celjskega okraja uživa tako zaščito, čeprav istočasno vemo, da je med zaposlenimi 33 odstotkov žena. Tu si je potrebno začrtati jasno in konkretno pot!

lr.

S PLENUMA OBČINSKEGA ODBORA V CELJU

KONFERENCE KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

POMEMBEN DOGODEK

Zadnji razširjeni plenum občinskega odbora SZDL v Celju je osvetlil v prvi vrsti vsebinske, kadrovske in organizacijske priprave na bližnje konference krajevnih organizacij SZDL. Vtem ko je o vsebinskih pripravah na konference govoril predsednik občinskega odbora SZDL, Marjan Ravnikar, je nekatera vprašanja kadrovskega in organizacijskega značaja osvetlil sekretar Janez Kovačič.

Plenum je opozoril, da je treba tudi v teh pripravah izhajati s stališča, da je Socialistična zveza množična organizacija in da so konference krajevnih organizacij SZDL pomemben politični dogodek. Ko poudarjamo množičnost organizacije Socialistične zveze, hkrati pomeni, da je predvsem zaradi ljudi in za ljudi in da je to tista organizacija, s pomočjo katere občani uveljavljajo svoje samoupravne pravice. Zato bi morali tudi na konferencah analizirati, kaj je organizacija SZDL napravila na tem področju in kako je omogočala svojim članom in občanom na sploh, da so lahko razpravljali o vprašanjih, ki jih zanimajo in kako so bili uresničeni predlogi, ki so jih dali. In če vsega tega ni bilo, je treba ugotoviti, kje so razlogi za pomanjkljivo dejavnost krajevnih organizacij SZDL.

In končno, v bližnjih konferencah krajevnih organizacij SZDL ne gre za zbornice občanov ali volivcev, marveč za razgovore, ki naj osvetlijo delo,

vlogo in naloge krajevnih organizacij SZDL v sistemu samoupravljanja.

Na razširjenem plenumu občinskega odbora SZDL so sprejeli pravilnik o izvedbi konference krajevnih organizacij SZDL, ki med drugim določa, da morajo biti končane do 10. decembra. Tak rok je postavljen tudi zavoljo tega, ker bo že v naslednjih dnevih decembra seminar za člane vseh vodstev krajevnih organizacij SZDL, na katerem bodo obravnavali naloge Socialistične zveze v naslednjem obdobju. Pravilnik prav tako opozarja, naj imajo odbori krajevnih organizacij SZDL od 5 do 25 članov. Razen tega imajo dosedanja odbori možnost, da sami odločajo, ali bodo pred konferenca krajevnih organizacij imeli še zbornice v podružnicah ali ne.

Na plenumu so sprejeli v vrste občinskega odbora SZDL štiri nove člane, in sicer Leopolda Mraza, Maksa Korošca, Jožico Lešnik in Slavo Faletičev.

O 42-URNEM TEDNIKU

V torek je bilo v Celju posvetovanje, ki ga je sklical okrajni sindikalni svet in ki so se ga udeležili člani komisij za prehod na skrajšani delovni čas, predstavniki občinskih sindikalnih svetov in drugi.

Iz gradiva, ki so ga udeleženci posvetovanja prejeli predhodno, je razvidno, da je na območju našega okraja 9 delovnih organizacij, ki so uvedle 42-urni delovni teden, pri čemer ni kakšnih posebnih problemov. To pomeni, da so delovne organizacije pripravile solidne analize, občinske skupščine in drugi činitelji pa so vprašanja s tem v zvezi pravilno presodili. V celjskem okraju je še nekaj kolektivov, ki bi hoteli uvesti skrajšan delovni čas, vendar jim je bilo priporočeno, naj bi to storili postopno, in sicer tako, da bi najprej uvedli 46 ali 45-urni delovni teden. Obširneje bomo o tej problematiki poročali v prihodnji številki.

Od 23. do 30. oktobra nestalno vreme s pogostimi pooblačitvami. Začasno izboljšanje v začetku prihodnjega tedna.

V DANAŠNJI STEVILKI

- Več žena v odbore, večja kritičnost in kvaliteta
- »Daj — dam« nezakonite bančne mahinacije
- Učenci v nemogočih razmerah
- Napredek v stipendiranju
- Mesec varnosti — štirje mrtvi
- Ukrepi bodo zagotovili hitrejšo rast šolstva
- Reportaža: Na zdravje!
- Beseda občanov
- Zvezde Orienta

V PRIHODNJI STEVILKI

- Smeh pri nas v gosteh

CELJE, 23. OKTOBRA 1964

Št. 42 CENA 20 din LETO XIV

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih, izdaja in tiska
Caspisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 3, poštni predal 152. Telefon 24-25.
Tekoči račun: 507-11-1-656. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din.
Izposredstvo 2490.

PRED REDNIMI KONFERENCAMI SZDL — PRED REDNIMI KONFERENCAMI SZDL — PRED REDNIMI KONFERENCAMI SZDL — PRED

VEČ ŽENA V ODBORE

večja kritičnost in kvaliteta

Nepričakovane spremembe v Sovjetskem vodstvu, predvsem pa strmo gibanje Hruščova, je vneslo negotovost in razočaranje po vsem svetu. Kaj se v resnici dogaja v Moskvi, kje so resnični vzroki dogodkov in kakšen kurz bo zavzela Sovjetska zveza v svoji zunanji politiki po vsem svetu — so vprašanja, ki se sama postavljajo.

Uradne izjave so zelo lakonske, celo kontradiktorne in težko sprejemljive za človeka, ki je spremljal delo prvega sekretarja in predsednika Hruščova. Njegova širokopoltnost, demokratičnost, odločna borba, ki jo je vodil proti ostankom stalinizma, zavzetost za koeksistenco in svetovni mir, vse to je tako očitno, da je veliko premalo rečeno v stvarkih, ki ga obtožujejo samovojne, neokolektivnega dela. Rezultati, ki jih Sovjetska zveza v mednarodnem pogledu prav v njegovem času doživlja, ugled, ki ga uživa in ne kot zadnje letošnji uspehi v kmetijstvu, so dokumenti, ki govorijo proti obtožbam. Pa četudi predpostavljamo, da so obtožbe točne, smo menili, da se je v tej deželi le nekaj spremenilo od Stalina sem in da se napake posameznika obravnavajo drugače, bolj humano, demokratično in manj podobno nekdanji praksi. Tako se vsa svetovna javnost upravičeno sprašuje, kje je resnica in kakšno pravo ozadje. Italijanski komunisti zahtevajo odgovor, ki bi bolj tehtno temeljeval na spremembi, pa četudi je v ozadju začetek kompromisa Moskva—Peking in je bila zaradi tega nujna žrtve človeka, ki je imel v tem pogledu svoje čvrsto in njim nasprotno stališče. Vsi odločni nasprotniki socializma, med njimi seveda tudi Goldwaterja pa trumirajo, ker jim metoda sprememb v Moskvi dokazuje, da je stalinizem še živ, da so besede o sožitju med državami z različnimi družbenimi sistemi le besede in da je nevarno živeti v iluzijah, vse dokler eksistira ideja komunizma. Analogno temu rezonirajo pa seveda lahko sledi uspeh svetovne reakcije in tudi osebni uspeh Goldwaterja samega — ponovni kurz k hladni vojni, oborožitvi in vsemu, kar to prinese s seboj. To so teme svetovnega tiska tako v ZDA in Evropi.

De Gaulle je dal v drugi plan poročilo o turneji po južni Ameriki in je sklical posvet z najodgovornejšimi z eno samo točko in sicer — posledice sprememb v Moskvi. Posvet še traja in ne vemo zaključka — toda po njegovih besedah vidimo, da smatra za potrebno proučiti povsem nov položaj v Evropi.

Ne ostane nam nič drugega kot čakati. Do takrat pa so nam na razpolago le uradne izjave in obljube, ki so lahko točne, lahko pa samo prehodne. Vsekakor je svet prešel precejšnjo dobo v izgradnji trajnega mira. Kairska konferenca je to močno manifestirala. Zato bo zelo težko ali pa sploh nemogoče brez težjih posledic bistveno menjati koncepte sožitja, medsebojnega sodelovanja, pomoč nerazvitim, razorožitve in podobno. Vsakdo, ki bi to hotel, bo naletel na splošen odpor.

Čudna koincidenca Kitajske eksplozije atomske bombe prav v dneh dogodkov v Moskvi je res lahko samo slučajnost, toda zelo izredna slučajnost. Prav tako je izredna slučajnost, da v izjavah in deklaracijah novega vodstva v Sovjetski zvezi sploh ne govorijo o odnosih s Kitajsko. Kakor da veliki kamen spotike sploh ne obstoji. Vse to seveda še čaka na odgovor. Eno pa je že gotovo. Kakor je neboljena ta bomba, je tu in je atomska — to je, nevarna. Proizvaja jo sila, ki govori o permanentni revoluciji, sila, ki je zadnja leta doživela en sam neuspeh v mednarodnih okvirjih in to na azijskem, afriškem in južnoameriškem kontinentu, ko ji ni uspelo razbiti kairsko konferenco. Na vseh ostalih propagandnih sektorjih pa v tem delu sveta doživlja uspehe, ki so močno zasenčili sovjetske. Gotovo je položaj, ki je s to eksplozijo nastal v Aziji, predvsem pa v Indiji, poslabšan. Ze itak težka situacija Indije se v prihodnosti ne more popraviti, kvečjemu se lahko poslabša.

Ze ta mesec bodo pričele konference krajevnih odborov Socialistične zveze. Tako smo obiskali predsednika kadrovske komisije pri okrajnem odboru SZDL v Celju, tovariša Frančka Knafeljca.

Od pravilne kadrovske zasedbe zavisi delo Socialistične zveze, zato nas zanimajo priprave okrajnega, občinskih in krajevnih odborov SZDL za nove volitve?

Letos smo pričeli zelo zgodaj s pripravami, in sicer marca na razširjenem plenumu okrajnega odbora SZDL z razpravo o organizacijsko kadrovske zasedbi. Ze v maju in juniju smo imeli na vseh občinskih odborih kadrovske razgovore, tako da so lahko le-ti imeli prav takšne razgovore s krajevnimi odbori že v času pred poletnimi počitnicami. Krajevni odbori so imeli torej nekaj mesecev časa.

Gotovo so kadrovske priprave na konference najbistvenejše, posebej iz razloga, če pravimo, da lahko razširimo naše barve le s kvalitativnimi kadri, menim, s kvalitativnim delom.

Odločno smo se, sporazumeli, da v SZDL upoštevamo načela kadrovanja, ki so se uveljavila v predstaviških organih: rotacija in dekomulacija funkcij ter javnost razpravljanja in odločanja.

OBCAN MORA SODELOVATI

v določanju politike

Tovariš Franjo Marošek

V večini občin celjskega okraja so v polnem teku priprave za konference krajevnih odborov SZDL. Med zadnjim obiskom v Slovenskih Konjicah smo za nekaj minut odtrgali od dela predsednika občinskega odbora SZDL Franja Maroška, da bi za naše bralce povedal kaj več o pripravah, poteku in delu konferenc krajevnih odborov v konjiški občini.

Tovariš predsednik, v konjiški občini ste s pripravami za konference krajevnih odborov SZDL začeli že s razmerno zgodaj. Zele bi zvedeti, kako potekajo priprave?

VLOGA IN NALOGE DELAVSKE UNIVERZE

Na posvetovanju predstavnikov delovnih političnih organizacij, ki ga je sklical občinski odbor SZDL, so obravnavali vlogo in naloge delavske univerze. Na osnovi poročila o dosedanjem delu so ugotovili, da je ta izobraževalni zavod v minulem obdobju opravljal različne izobraževalne naloge na raznih področjih. Najvažnejši področji sta bili strokovno in družbeno-ekonomsko ter politično izobraževanje upravljalcev.

O REBALANSU OBCINSKEGA PRORACUNA

Prejšnji teden je bila seja komisije za programiranje in financiranje Skupščine občine Celje. Osrednja točka dnevnega reda je bila razprava o rebalansu občinskega proračuna za letošnje leto. Poleg tega so na seji ugodno ocenili realizacijo dohodkov do 30. septembra, predlagali občinski skupščini, naj bi opustila Zavod za požarno varnost občinskega dela proračunskega prispevka.

Rotacija je že ob zadnjih volitvah bila krepko zastopana, saj je bilo v odbore voljenih kar 56 odstotkov novih članov. Težava je le, da so se nekateri krajevni in tudi občinski odbori preveč navzeli elementov oblasti in se jih še danes radi oprijemljejo (npr. sklep občinskega odbora, da bo dal toliko in toliko sredstev... čeprav vemo, da o tem lahko sklepa le občinska skupščina).

Težave še imamo s kopičenjem številnih funkcij v eni osebi. Prvič s tem zapiramo vrata mladim kadrom, kriterij dela pa ob takih pogojih ni moč zaostri, prav tako pa kritičnost Socialistične zveze upada, če je nekdo predsednik krajevnega odbora SZDL in sočasno kakšnega drugega društva.

Kakšen naj bo lik predsednika krajevnih organizacij SZDL?

Predstavljam si, da bi predsednik moral biti med spoštovanimi in uglednimi občani; človek, ki si je pridobil ugled z družbeno politično aktivnostjo in svojim delom.

Zdi pa se mi važno, da omogočimo novim predsednikom, da si pridobijo čim širše obzorje, kajti le tako bodo kos nalogam, ki stoje pred Socialistično zvezo.

Ali ustreza dosedanja struktura krajevnih odborov? Zvedeli smo, da v nekaterih odborih ni niti ene ženske?

Za začetek priprav bi postavil občinski plenum SZDL, ki je bil v mesecu oktobru. Takrat smo sprejeli načelne sklepe o vsebinskih, kadrovskih in organizacijsko-tehničnih pripravah, ki naj bi bile najvažnejše. Ze takrat smo med drugimi sprejeli tudi sklep, da bi bile konference v času od 15. oktobra do 15. decembra. Kmalu po plenumu smo organizirali tudi kratek seminar za vse predsednike krajevnih odborov.

Ce bi lahko naredili prerez vsebinskega dela letošnjih konferenc, kaj mislite, kaj bi se najbolj odrazilo?

Prepričan sem, da način in odnos pri reševanju konkretnih problemov, ki najbolj zanimajo občane in potrjuje, da ni cilj konferenc tolmačenje in zagovarjanje raznih odločitev in sklepov oblastnih in drugih organov, temveč v iskanju najboljših rešitev. Krajevne konference SZDL morajo konkretne probleme drugače obravnavati kot jih obravnavajo na zborih volivcev, krajevnih skupnostih ali drugi samoupravni organi na terenu. Konference naj predvsem ocenijo, kako te konkretne probleme rešujejo razni samoupravni organi na terenu in kako omogočijo občanu, da sodeluje pri določanju in krojenju politike v svoji krajevni skupnosti, občini ali v samoupravnih organih.

Kaj bodo obravnavale konference v glavnem, razen problemov na določenih področjih krajevnih odborov?

V prvi vrsti vlogo in delo krajevnih odborov v zadnji mandatni dobi. Ob tej vlogi pa predvsem gospodarski razvoj, vprašanje kmetijstva, družbenih služb (šolstva, zdravstva, socialnega varstva) in vsekakor bodoči program dela krajevnih organizacij.

Predkongresna dejavnost ZK in priprave za konference krajevnih odborov SZDL se odvijajo v istem času. Ali se delo ZK v predkongresni dejavnosti odraža tudi v pripravah za konference krajevnih odborov SZDL?

Občutek imam, da ta predkongresna dejavnost ZK, zlasti pa živahne razprave o osnutku in dopolnitvi statuta ter o notranjih vprašanjih partije — zelo obremenjuje organizacijo ZK in ji otežkoča, da bi se aktivizirali z vprašanji dela krajevnih odborov oziroma s konkretnimi problemi pri pripravah in izvedbah konferenc krajevnih organizacij SZDL.

Funkcija predsednika zahteva neverjetno »širokega« človeka. Kaj vi mislite, kakšen mora biti predsednik?

Ena izmed najbistvenejših lastnosti je, da upošteva vsa mnenja, omogoča široke razprave, da zagledajo luč sveta in zmagojo najboljše rešitve, zdrave ideje.

Popolnega predsednika ni; mislim takega, za katerega bi lahko rekli, da je za to področje univerzalen. Ce bi bil kdo, ki bi trdil, ali si domišljaj, da delo na tem področju obvlada, bi ga morali čimprej zamenjati...

J. Sever

Da, kar v 19 krajevnih odborih (od tega 7 v sevniški in 5 v šmarnski občini). Struktura krajevnih odborov naj bo odraz strukture članstva, nikakor pa ne smemo tega togo pojmovati in ustreči strukturi na račun kvalitete. Prav kvaliteta nam mora biti vodilo. Pri zadnjih volitvah smo napravili bistven premik v zajemanju intelektualcev v odbore krajevnih organizacij (sedaj jih je 16 odstotkov v odborih), kar nedvomno omogoča kvaliteto dela. Vsekakor pa ne smemo pozabiti na vključevanje neposrednih proizvajalcev.

Prav struktura novo pridobljenih članov (10 tisoč — od tega 7 tisoč žena) kaže, da ženske ne želijo biti pasivne in nikakor ni razumljivo, zakaj so tako slabo zastopane v odborih. Se to, od članov SZDL je 45 odstotkov žena, a v vodstvih krajevnih organizacij imamo le 20 odstotkov žena, v občinskih vodstvih 18,3 odstotkov, predsedniška mesta v krajevnih odborih pa zaseda le 2 odstotka žena.

In kako je s pomlajevanjem vrst Socialistične zveze?

Pri tem naj ne bi šli v skrajnosti — pomlajevanje mora biti umirjeno, vendar pa kontinuirano in sistematično, tako da bo omogočilo mlajšim, sposobnim ljudem sodelovanje pri vseh najvažnejših odločitvah.

Zanima nas, ali lahko letos že govorimo o tem, da so krajevne skupnosti opravile sprejemni izpit?

Nekje so že, drugod pa še ne. Letošnje leto še bo vsekakor marsikje krstno. Imamo pa že nekaj bogatih izkušenj, kaj vse lahko uspešno z dobrimi odnosi krajevne skupnosti in podjetij tistega kraja. Tako so zaenkrat zgledni primeri Polzela in Sevnice.

Ženam bomo zgradili perišče

Našli smo ga na delovnem mestu, kot skladiščnika v tovarni nogavic Polzela in že sredi našega razgovora doumeli, zakaj je krajevna skupnost na Polzeli ena izmed zglednih. Ne le številno raznovrstnih komunalnih akcij, že sama delavnost predsednika krajevne skupnosti Franca Drobeža je najboljši dokaz, da v takšnih rokah lahko krajevna skupnost uresniči tisto najbistvenejše — dobri odnosi med občanom in med proizvajalcem ali bolje, razumevanje proizvajalca tudi izven svojega kolektiva za probleme skupnosti, v kateri živi.

Sredstev nimajo dovolj, toda z dobro voljo se marsikaj uredi. Preputimo mu besedo.

Ravnokar smo pričeli z gradnjo večjega zajetja vode za vodovod. Brez pomoči gospodarskih organizacij ne bi šlo; od občinske skupščine smo dobili 600 tisoč dinarjev, a to niti za ceste ne zadošča. Novo zajetje stane 15 milijonov in uspeli bomo le, ker so kolektivi Tovarne nogavic, lesno industrijski obrat »Savinja« in Dom oskrbovancev ter drugi prispevali sredstva.

Pred meseci je v našem časopisu v rubriki »Beseda občanov« izšel prispevek o neurejenem odlaganju smeti na Polzeli. Je sedaj že kaj bolje?

Ravnokar imamo v gradnji skupno smetišče — predvidevamo, da bo dokončano do konca meseca. Bilo pa je res nujno! Samo toliko je vsega tega, da človek komajda spozna. Na pokopališču urejemo mrliško vežo, v načrtu imamo popravilo ograj na mostovih ter brv čez strugo.

Nisem si še utegnil ogledati ceste od postaje do Polzele, o njej so imeli upravičene pripombe.

Drži. Toda še pravočasno, pred tem dežjem smo jo popravili. Nasuli smo okrog 40 kubičnih metrov gramoza, tako da je sedaj v redu. V načrtu imamo še popravilo cest Breg—Ločica, Polzela—Podvin in Založe—Polzela. Potrebujemo bomo okrog 150 kubičnih metrov gramoza.

Gramoz, prevozi in nasipavanje gramoza, to vendar prekoračuje skromno vsoto 600 tisočakov. Kakšne dobre zveze so to?

Zveze. Recite dobri odnosi, odlično razumevanje podjetij za potrebe kraja. Pri dobavi gramoza nam pomaga tovarna nogavic, prevoz nam opravi obrat kmetijskega kombinata zastoj, nasipavanja na cesti pa se lotimo občani. Dobra, rentabilna kooperacija s skupno koristjo.

Kaj pa ste storili v tem času za razbremenitev žene v gospodinjstvu?

Tovariš Franček Knafelj

USTANOVITEV TEHNIČNE REŠEVALNE SLUŽBE

Prejšnji teden so na seji za civilno zaščito pri Skupščini občine Celje razpravljali o organizaciji reševalnih enot civilne zaštite, ki skrbje za zaščito pred elementarnimi nesrečami. V sanitetno zdravstveni službi teh ekip je vključeno zdravniško in medicinsko osebje iz bolnišnice in zdravstvenega doma v Celju ter vozila reševalne postaje in nekaterih podjetij.

V teku so priprave za ustanovitev tehnične reševalne službe. V to službo bodo vključeni v glavnem strokovnjaki in tehnika z ustrežno mehanizacijo in strokovnim kadrom.

Na seji so predlagali, naj bi zaklonišča dali v uporabo podjetjem, ki bi jih koristila za skladišča, hkrati pa vzdrževali. Na seji so še razpravljali o alarmnem sistemu in o organizaciji službe zvez na področju mesta.

Pravzaprav malo. V načrtu imamo rešitev otroškega varstva. V novem stanovanjskem bloku imamo eno večjo sobo rezervirano za vrtec, a zaenkrat še nimamo opreme. Prav tako pa smo sklenili, da bomo še letos napravili na Toplem studencu novo perišče, da bo vsaj malce olajšano delo žena.

In kakšni so stiki z odborom krajevne organizacije SZDL?

Naravnost odlični. Skupno rešujemo vse probleme. Trdim lahko, da bi naše delo v nasprotnem primeru ne bilo tako uspešno.

ZALSKA DELAVSKA UNIVERZA

GOJI USPEŠNE OBLIKE IZOBRAŽEVANJA

Večerna politična šola, ki jo prireja zalska delavska univerza ob sodelovanju političnih forumov, ima letos 6 oddelkov in okrog 160 študentov. Posamezni oddelki vključujejo gospodarske organizacije, družbene službe in ostale uslužbenke občinske uprave ter zavodov, sindikalno in mladinski organizacijo ter manjša podjetja.

Kakor povzamemo iz razgovora z upraviteljem delavske univerze Lojzeto Selanom, so skušali s takšno vsebinsko organizacijo večerne politične šole približati učno snov konkretnim pogojem, iz katerih izhajajo slušatelji. V tem smislu je splošni del programa za vse slušatelje enak, za vsako podjetje oziroma organizacijo pa obsega še specifičen del. V delovnih organizacijah nameravajo vključiti v šolo tudi organe upravljanja.

Pri zalski delavski univerzi deluje tudi inštruktažni oddelke tehnične tekstilne šole, ki so ga ustanovili ob sodelovanju matičnih šol v Mariboru in Kranju. Obiskuje ga 44 slušateljev iz celjske Metke, laške Volne in Tovarne volnenih odev iz Skofje vasi — v glavnem slušatelji, že zaposleni na mestih, ki terjajo ustrezno izobrazbo. Šolanje bo trajalo 4 leta in bo imelo status rednega šolanja, kar pomeni, da bodo enakovredna tudi spričevala.

Lani so v Krškem pričeli s HTV šolo, ki jo letos uspešno zaključujejo. Šola bo letos nadaljevala delo, odprla pa bo še en oddelke za slušatelje z zalskega in celjskega področja.

NEZAKONITE BANČNE MAHINACIJE ALI TUDI TA »PALICA IMA DVA KONCA« (RAZGOVOR Z DIREKTORJEM SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V CELJU TOVARIŠEM SLAVKOM VERDELOM).

V ZADNJEM ČASU SO SE V ČASOPISJU POJAVLJALE RAZNOVRSTNE OBRAZLOŽITVE O USTAVLJENIH INVESTICIJAH. ZNAN JE PRIMER CELJSKE KOMUNALNE BANKE, KI JE USTAVILA INVESTICIJE. KAKO VI GLEDATE NA TO IN KAJ JE PO VAŠEM MNENJU SPRAVILO BANKO V POLOŽAJ NELIKVIDNOSTI?

Da je zašla Komunalna banka Celje v položaj, ko ne more izpolnjevati svojih pogodbenih obveznosti, je pripomoglo v znatni meri dročevanje (posojanje) finančnih sredstev gospodarskih organizacij, ki so ga na vse načine forsirale vse poslovne banke v državi. V zveznem merilu je bilo oročenih cca 500 milijard dinarjev sredstev. V tem znesku pa je dobljen del tistih sredstev, ki so služila delovnim organizacijam za obratne namene. Znani so primeri v državi, ko so podjetja oročevala sredstva, čeprav so imela zaradi pomanjkanja obratnih sredstev blokirane žiro račune, ali pa so n. pr. poslovale z izgubo.

Tudi v celjskem okraju so Komunalna banka Celje in Komunalna banka Šoštanj zbrale težke milijarde sredstev iz poslovnih skladov gospodarskih organizacij. Posluževale so se tudi načina »daj — dam«, to pomeni, da so podjetju, ki je oročilo n. pr. 100 milijonov din iz poslovnega sklada, takoj odobrile 100 milijonov din kratkoročnega kredita: le v obrestni meri je bila precejšnja razlika v škodo podjetij, ki so dobila za oročena sredstva nižjo obrestno mero kot so jo morale plačevati za kratkoročni kredit banki.

Oročanje sredstev na tak način je bilo le preteveza, s katero so poslovne banke spreminjale obratna sredstva v dolgoročna sredstva, čeprav predpis to dovolj jasno prepoveduje. Tako, se n. pr. 17. točka Odloka o sprovanju splošne kreditne politike, ki je objavljen v letošnji 4. številki Uradnega lista SFRJ, dobesedno glasi takole: »Poslovne banke morajo ukreniti vse, kar je potrebno, da se krediti, ki jih dovolijo za obratna sredstva, uporabljajo samo v njihov namen, ne pa da bi se po tej poti obratna sredstva uporabnika prelivala v osnovna sredstva ali v druge oblike finalne potrošnje«.

Če se spomnimo na splošno znana dejstva, da so osnovna sredstva v Jugoslaviji izkoriščena z manj kot 60 % in da smo z nezakonitim oročevanjem povečali ta še tako ne dovolj izkoriščena sredstva na škodo obratnih sredstev, lahko ugotovimo, da smo ravnali do skrajnosti negospodarsko. Nič čudnega torej ni, da so morali sedaj, ko je zaradi takega početja nastala že škoda in težave v gospodarstvu, sprejeti zvezni in republiški forumi zelo ostre ukrepe, ki jih ne bi bilo treba, če bi tisti, ki so oročevali sredstva, bolj uspoštovali vsebino predpisov. Razprava ter referat v Zvezni in Republiški skup-

„DAJ - DAM“

ščini je ocenila oročevanje sredstev kot zelo umestno, a je istočasno ostro obsodila nezakonitosti pri oročevanju. Poslanci so postavljali vprašanja, zakaj so poslovne banke delale ponekod ravno rasprotno smernicam, ki so bile sprejete že na letošnjih splošnih zasedanjih skupščin.

ALI STE KAJ REAGIRALI NA PRAKSO PRETVARJANJA KRATKOROČNE V DOLGOROČNE KREDITE?

Služba družbenega knjigovodstva pri NB po vsej državi je zbirala podatke o višini oročenih sredstev in o pojavih izigravanja ter spreminjanja kratkoročnih sredstev v investicijske. Ko so na podlagi teh podatkov Zvezni in Republiški oblastni forumi obsodili tako početje in sprejeli sklepe in resolucije (n. pr. Resolucija SR Slovenije, da je treba nezakonito oročena sredstva vrniti), smo začeli zavračati naloge, iz katerih je bilo razvidno, da gre za »daj — dam«. Sedaj pa je v teku kontrola oročevanja, s katero bomo nezakonitosti odpravili.

PODJETJA Z LASTNO UDELEŽBO (CELO 100 ODSOTNO — PRIMER »AERO« IPD.) SO V OMENJENEM PRIMERU POVLEKLA KRATKI KONEC? ALI JE TAKŠNA POLITIKA DO KOMITENTOV PRAVILNA ALI VNOSA NEZAUPANJE?

Ze od nekdanj je neizpolnjevanje pogodb dejanje, ki je bilo deležno obsojanja družbe. Tudi danes, je tako. Podjetja, ki so »potegnila kratki konec« bi z odškodninsko tožbo pred sodiščem kaj hitro potisnila v roke »kratki konec« v banki. To velja toliko bolj za podjetje »Aero«, ki je pred kratkim uspelo urediti zadnje predpriprave za začetek gradnje obrata, ki bo z opremo vred stal 1.140 milijonov. S Komunalno banko je sklenilo pogodbo, da oroči 1.140 milijonov po 5 % obrestni meri in na rok vračila 5 let. Istočasno pa je sklenilo s Komunalno banko Celje pogodbo o investicijskem posojilu v znesku 1.140 milijonov po 6 % obrestni meri in rokom vračila 6 let. Te pogodbe Komunalna banka sedaj ne misli izpolniti. Podjetje »Aero« je do danes na račun oročenih sredstev že plačalo Komunalni banki 488 milijonov din, a ostanek mora plačati iz sredstev po zaključnem računu za leto 1964.

ZANIMA NAS VAŠE MNENJE O USTAVLJENIH INVESTICIJAH NA PODROČJU CELJSKEGA OKRAJA, KOT SO INVESTICIJE V ENERGETIKO (PRIMER VELENJA), STORE IN LISCA, POSEBEJ NAS ZANIMA, TAKAJ SMO USTAVILI INVESTICIJE TAM, KJER GRE OČITNO ZA POVEČANJE PROIZVODNJE ZA IZVOZ?

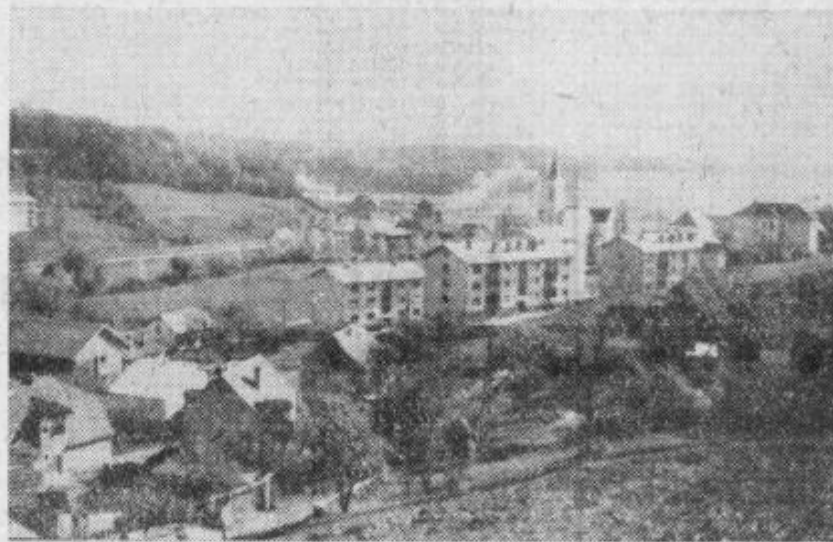
Bolj temeljito, objektivno predvsem pa definitivno, bo treba preučiti zamišljene investicije ter vnaprej zagotoviti sredstva z realnim, a ne s fiktivnim kritjem; na podlagi tega izdelati tehnično dokumentacijo in šele tedaj pričeti z gradnjo. O Energo-kombinatu Velenje pa razpravljajo razni forumi že nekaj let, ali naj se gradi ali ne; v resnici pa se na izgradnji že dela več let in

je zanj potrošeno že stotine milijonov dinarjev sredstev. Do neke mere velja to tudi za Železarno Store in podjetje »Lisca« v Sevnici.

ZA KAKŠNO OBDOBJE LAHKO PO VAŠEM MISLJENJU TRAJA ZAPORA INVESTICIJ V GOSPODARSTVO ALI PRAVILNEJE, SKRAJNA OMEJITEV INVESTICIJSKE POTROŠNJE?

Zapora investicij oziroma omejitev investicijske potrošnje, kakor jo vi imenujete, je v preteklosti nosila tudi ime imobilizacije sredstev. Ta omejitev torej ni nič novega za našo jugoslovansko prakso. Prepričan pa sem, da bomo v prihodnjem letu prišli v normalne razmere, a da zaradi dosedanjih izkušenj ne bomo v bodoče več dopuščali, da bi zaradi nedgovornega ravnanja posameznikov zopet prišli v situacijo, ko bi bilo treba »imobilizirati« sredstva za investicije.

J. K.

Kljub temu, da Rogaška Slatina še do danes nima urbanističnega načrta, je stanovanjska gradnja dokaj intenzivna. Na sliki del novega stanovanjskega naselja.

NA TEHTNICI

ALI JE STEKLARSKA ŠOLA V ROGAŠKI SLATINI PRVA VIŠJA V NAŠEM OKRAJU?

Pred dnevi smo obiskali steklarski šolski center v Rogaški Slatini, ki je pred dobrim mesecem, poleg že znane poklicne steklarske šole, otvoril prvo tehnično steklarsko šolo v Jugoslaviji. Že poklicna steklarska šola je z 90 učenci izučevala steklopihalce in steklobrusilce za vso jugoslovansko steklarsko industrijo. Potreba po višjih strokovnih kadrih pa je narekovala tehnično steklarsko šolo. Prav člena med inženirji in proizvajalci v steklarski industriji doslej nimamo. Mojstri dobro opravljajo službo, a nimajo dovolj znanja za osvajanje novih metod.

— Pri izdelavi ozkega profila, pravi direktor šole ing. Lado Tkavc, — smo šli obratno pot, s postavitvijo tehnika na delovno mesto smo določili okvir znanja in šele zatem izračunali potrebni čas. Osnovno je, da imajo predmeti smisel v praktičnem izvajanju. Nemogoče je vzgajati dobre kadre za proizvodnjo, v kolikor šola živi izven problemov normalne proizvodnje. 7.

Steklarska šola v Rogaški Slatini je že vrsto let samostojno podjetje z okrog 250 milijoni bruto produkta. Mladi gojenci poklicne šole participirajo z 0,7 odstotka od bruto sredstev in z njimi samostojno razpolagajo. Del teh sredstev je namenjen stimulaciji posameznikov ter za skupno porabo. Gojenci imajo svoj odbor, prav tako pravilnik, sisteme točkovanj itd.

V zvezi z miniaturnim samoupravnim življenjem šole je tovariš Tkavc dejal, da je bilo izrečeno mnogo kritike na račun tega, češ da komercializirajo šolo in zanemarjajo vzgojo. Zanimivo pa je, da je praksa dokazala nasprotno. Šola ima odlične vzgojne uspehe, rešila pa je tudi vprašanje lastnega vzdrževanja, saj že od 1958, leta dalje vsako leto investira okrog 20 milijonov lastnih sredstev v izpolnjevanje. Tako so zgradili novo halo z novo pečjo, nabavili celotno opremo za delavnice in učilnice, zgradili stanovanjski blok za predavatelje in drugo. Sedaj še želijo urediti nov laboratorij, ki je važen predvsem za tehnično šolo.

Finansiranje steklarske tehnične šole pa je svojevrstno vprašanje; njihovo delo ne bo proizvodno, zato so zahtevali od podjetij šolnino 400 tisoč letno za enega gojenca. Jasno pa je, da so to le minimalna sredstva in da šola računa na udeležbo pri sredstvih sklada za drugostopenjsko šolstvo.

Zanimivo je, da so pogoji vpisa v tehnično steklarsko šolo drugačni od običajnih na srednjih šolah. Gojenec

Upadanje plemenske živine

● VISOKI STROŠKI PROIZVODNJE KRME ● KRIZANJE VEČ PASEM GOVEJE ŽIVINE IN OPUŠČENA SELEKCIJA SE ODRAŽA V NENEHNEM OPADANJU PLEMENSKIH ČRED ● KMETOVALCI VIŠINSKIH PODROČIJ SE PREPOČASI NAVDUŠUJEJO ZA PITANJE GOVEJE ŽIVINE.

Področje konjiške kmetijske zadruge je pred leti doseglo izredne uspehe v živinorejski proizvodnji, predvsem v reji plemenskih svinj. Pred dvema letoma se je večina kmetovalcev preusmerila na pitanje goveje živine, ker so bili pogoji boljši in tržne cene nekoliko večje.

Letos ima kmetijska zadruga Konjice v lastni proizvodnji okrog sto krav molznic, katerih proizvodni pokrivalo v glavnem potrebe Konjic in Zreč. Stalni stalež lastne pitane živine obsega letno proiz-

vodnjo 200 ton mesa in v kooperacijski vzreji okrog 360 ton.

Zanimivo je, da se kmetovalci višinskih področij, ki imajo idealne možnosti pri vzreji pitane živine in edini perspektiven vir za službo, prepočasi vključujejo med kooperacijske rejce. Nasprotno pa je nekaj vasi, v katerih se kmetovalci bavijo izključno z živinorejo. Tako s svojimi uspehi pri reji pitane živine izstopajo Gabrovlje, Konjiška vas, Perovec, Radana vas in Spitalič.

Večina teh kmetovalcev pita živino v kooperaciji z zadrugo, ki živino spita do 180 kg, kmetovalci pa jo nato dopitajo — do prodaje. S tem načinom kooperacije so kmetovalci zadovoljni, ker jim ni treba skrbeti za podmladek, ki ga primanjkuje. Stalež kvalitetne plemenske živine je po pretapljanju s silentalne črede na sivorjavo upadel zaradi cele vrste nastalih nekvadratnih mešancev. Pred dvema letoma opuščena selekcija plemenske živine je k temu prispevala še svoje. S ponovnim uvajanjem selekcije, ki so ga začeli letos, se sicer kažejo že prvi uspehi, vendar bo trajalo več let, da bodo obnovili osiromašeno plemensko čredo.

J. S.

VEČLETNI NAPORI OBRODILI SADOVE

— UGODNEJŠE DRUŽBENE DAJATVE LESNO INDUSTRIJSKIH PODJETIJ SO SPROSTILE VEČ SREDSTEV ZA IZBOLJŠANJE TEHNOLOŠKIH PROJEKTOV, KADROV IN OMOGOTILA PODJETIEM BOLJŠO ORGANIZACIJO DELA, VELIKO TOVARNIH PODJETIJ JE DOLGO ČASLOPOD USPEHI GOZDNIH GOSPODARSTEV SPROSTITVE SE ODRAŽAJE TUDI V IZVOZNIH USPEHII.

Lesno industrijsko podjetje »Bohori« iz Sentjurja je »necnadoma« s svojimi izvoznimi uspehi prešlo vsa slovenska podjetja s sorodno proizvodnjo. Kajti z letošnjo realizacijo izvoznega plana, ki ga je doseglo že v mesecu septembru, je postalo jasno, da ti uspehi niso rezultat nerealnega planiranja, temveč uspeh in produkt nekajletnih naporov in dela celotnega kolektiva.

S svojo začetno proizvodnjo je bilo podjetje »Bohori« postavljeno pred enake probleme, kot so jih imela ostala tovarna podjetja, in ki so bili odraz neurejenih gospodarskih instrumentov, pomanjkanja kadrov, reprodukcijskih materialov in slabega plamaja na tržišču. Z uvedbo delne mehanizacije, z nabavo novih obdelovalnih strojev, specializacijo kadrov ob lastnem tehnološkem procesu je podjetje postopoma prehajalo na proizvodnjo finalnih izdelkov in osvajanje domačega ter tujega tržišča. Pri tem je zanimivo, da podjetje skoraj tri četrtine svojih proizvodov izvažajo. Od približno 900 milijonov dinarjev letošnje vrednosti proizvodnje je izvozilo do meseca septembra za 615 tisoč dolarjev! Sicer so v letošnjem izvozu zajete tudi rezerve preteklih let, vendar je kljub temu ta uspeh toliko večji, ker imamo v okraju podjetja z večjo proizvodnjo, ki izvažajo le nekoliko več od Bohorja.

J. S.

UGODNO GIBANJE

GOSPODARSTVA
V MOZIRSKI OBČINI

Na nedavni seji občinske skupščine v Mozirju je bila razprava o gibanju gospodarstva v prvem polletju letošnjega leta osrednja točka dnevnega reda. Ugotovljeno je bilo, da je gospodarstvo planske naloge (razen v kmetijstvu, za katerega še ni dokončne analize) v prvem polletju uspešno izpolnilo. Panoge, ki so presegle plan že v prvem polletju, so industrija, gozdarstvo, trgovina in gostinstvo, le obrt je nekoliko pod planom. Najbolj je preseglo plan gozdarstvo (58,6 %), sledi pa mu industrija z 55,5 odstotka. Na zelo ugodno realizacijo plana v gozdarstvu, zlasti šle v zasebnem sektorju, so ugodno vplivali tudi urejeni kooperacijski odnosi in pa enotno gospodarjenje z gozdovi. Ker pa se navadno vsako leto v drugi polovici leta proizvodnja poveča, bo plan za

leto 1964 v vseh panogah izpolnjen in presežen.

Lesna industrija je nekoliko v zastanku pri izvozu žaganega lesa, so pa realne možnosti, da bo plan izvoza do konca leta v celoti dosežen. Usnjarska industrija pa je celo že presegla letni plan izvoza.

Investicijska vlaganja potekajo v skladu z družbenim planom občine. Za vse objekte razen za izgradnjo nove moderne žage v Nazarju imajo zagotovljena finančna sredstva.

Zelo ugodno je bilo tudi gibanje osebnih dohodkov v gospodarstvu v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. V gospodarstvu so porasli osebni dohodki v občini v povprečju za 39 odstotkov. Od vseh zaposlenih v občini na področju gospodarstva je bilo ob koncu prvega polletja letošnjega leta le še 2,9 odstotka z osebnimi dohodki do 25 tisoč dinarjev.

-er

Komunalno podjetje Javne naprave

razpisuje za nove obratne prostore na Teharski cesti delovno mesto:

hišnika - kurjača

Pogoji: da je večš tudi manjših obrtniških del, možna delna zaposlitev tudi za ženo — pozneje pa redna. Zaželeni zakonci srednjih let brez otrok. Novo družinsko stanovanje v hiši.

Prošnje vložite osebno v upravi podjetja Gregorčičeva 6/II. Ostalo po dogovoru.

Mlada steklobrusilka plemeniti surov izdelek.

Učenci v zelo slabih razmerah

V UČILNICAH NEPOPOLNE OSNOVNE SOLE V LOKI PRI ŽUSMU MORAJO UČENCI SEDETI V MRZLIH PROSTORIH, KER SO SIPE RAZBITE, OKENSKI OKVIRJI SE NE DAJO ZAPRETI. STROPA TIK NAD TABLO PADA OMET, TAKO DA JE NEVARNOST POSKODB. OBČINSKA SKUPŠČINA JE PRED LETI DALA PREKO MILIJON DINARJEV, KI SO BILI NESPAJETNO UPORABLJENI ZA UREDITEV ŠOLSKO TELOVADNICE — KULTURNE DVORANE. LETOS SO DOBILI ZOPET SKORAJ DVA MILIJONA DINARJEV SREDSTEV ZA POPRAVILO ŠOLSKEGA POSLOPIJA.

Tipičen primer negospodarskega upravljanja z družbenimi sredstvi je loški primer urejevanja telovadnice-kulturne dvorane. Sredstva, ki jih je šentjurska občinska skupščina prispevala za ureditev šolske telovadnice oziroma šolskih prostorov so »strokovnjaki« vgradili v špranjast pod in pet sten (tu je všteta tudi stena, ki so jo zgradili in nato kot neustrežno porušili!) v prostor, ki je kljub milijonski adaptaciji — neuporaben! V pricujočem sestavku ne mislimo graditelje spraševati, kam so vgradili 20 kubičnih metrov kamenja in 4 kubične metre hrastovega lesa

itd., temveč povedati, da niti otroci, še manj pa družba nima od strokovnosti, (ki je kot smo že poudarili, stala družbo preko milijon dinarjev

je težko ustvarjenih sredstev) nikakršne koristi! Adaptirana ali prenovljena kulturna dvorana zeva, prazna, medtem ko otroci sedijo v neustreznih učilnicah. Če k temu dodamo, da gre za štirideset učencev, oziroma kolikor jih pouk obiskuje s po nekaj kilometrov oddaljenih hribov, da je nastopilo jesensko deževje in prihaja zima, si lahko približno predstavljamo razmere. Letos je občinska skupščina

na dala sredstva za obnovo šolskega poslopja. Ta sredstva bi zadostovala za najnujnejša popravila strehe, oken in morda podov, vendar kaže, da sredstva ne bodo mogla biti izkoriščena, ker je deževje onemogočilo gradbena dela. Tako bodo verjetno otroci še eno obdobje preživeli v istih razmerah. Vsiljuje se vprašanje, ali ne bi morda s tovrstnimi deli začeli v času šolskih počitnic? Verjetno bi bil ustrenejši čas. J. S.

Obdavčena kultura?

Letna konferenca DPD Svobode Velenje je imela v torek bogat obseg dela. V pretekli sezoni so priredili skupaj 179 predstav 41 lutkovnih, 13 gledaliških, 21 že tradicionalnih torkovih večerov, prireditev za sezone delavcev itd., kar zgovorno pravi o tem, da je predlanska kriza mimo.

Niso pa ostali le pri beru, temveč so nastopili s temeljito izdelanim programom za prihodnjo sezono, ki je po zamisli še bogatejši in posveča največ skrbi predvsem naši mladini. Tako imajo tedenski program, ki vključuje filmsko gledališče in pionirski klub, klubske večer v delavskem klubu, predvajanje ozkih filmov za pionirje in mladino, lutkovne predstave v pionirskem klubu, gostovanje tujih skupin v kulturnem domu in lutkovne predstave, občasne nastope domačih sekcij in plesov v mladinskem klubu ter plesno vzgojo pionirjev in odraslih.

Ob vsem tem pa bodo zagotovili redne razstave v delavskem in mladinskem klubu.

Predračun za takšno dejavnost skupaj z vzdrževanjem kulturnega doma (vprašanje, ki se ni docela rešeno) pa znaša dobrih 10 milijonov. Pri tem predvidevajo ustvaritev 5,6 milijonov dohodkov, ostane pa nepokritih 4,5 milijonov dinarjev.

Prepričani so, da bodo za svoje bogato delo dobili manjkajoči del s strani občinske skupščine, obenem pa menijo, da bi bilo treba rešiti vprašanje dajatev amaterskih kulturnih društev, ki s svojo dejavnostjo lahko ustvarjajo kulturno-zabavno atmosfero kraja.

CESTA 338, POZOR!

Na zadnji seji občinske skupščine v Šmarju pri Ješah se je dvignil odbornik Šket: »Cesta 338 ne vzdrži več. Dnevno prepelejo po njej povprečno 4.000 do 5.000 ton tovora. To je najmanj štirikrat preko maksimalne vzdržljivosti take makadamske ceste. Nekaj moramo pokreniti!« Tu gre za cesto med Mestinjem in Kumrovcem, za odsek, ki bi naj povezal asfaltno pot proti Zagrebu, Mariboru in Ljubljani. V skupščini menijo, da bi bilo potrebno cesto zapreti za težja vozila. To ni rešitev, temveč še večja zapreka. Vsekakor, bo potrebno pripraviti vse, da bodo v ugodnem trenutku lahko začeli graditi. Obsestelska cesta ni pomembna samo za šmarsko občino, temveč je važna prometna žila med republikama, kar dokazuje pretirana obremenitev.

Člani skupščine so ugotovili nevzdržno stanje, vendar zaradi pomanjkanja sredstev niso mogli sprejeti konkretnega sklepa. Nikakor ne zadostuje obvestilo voznikom: »Pozor, vozi počasi! Valovita cesta.«

Kmetijci - v zamudi

PREPOČASNE GRADNJE VEČAJO STROŠKE

Pred časom so bile tudi kmetijske organizacije v celjskem okraju prikrajšane pri investicijah za okrog pol milijarde — kar so priškrbili pri zveznih kreditih. Za kmetijstvo je namreč že dolga leta tipična počasna gradnja, ki v današnjih dneh skorajda dnevno, gotovo pa mesečno krepko spreminja vrednost prvotnih načrtov — viša cenostoritve in ceno materiala. Najzgovornejša priča za to trditve je vsekakor le, dobra tretjina izkoriščenih kreditov. Sicer menijo, da se bo stanje do kraja leta izboljšalo. Preostaja jim še 1,3 milijarde, od tega kar 900 milijonov zveznih kreditov.

Tako znova odpade krška investicija za krmilni kvas,

zožujejo se sredstva za odkup zemljišča, zaostali so nekateri gradbeni objekti in nasadi. Menijo, da bo letošnji plan odkupa zemljišč zelo nerealen, saj bodo povečali površino družbenega kmetijstva le za 60 odstotkov od predvidenega.

Čeprav ravno v kmetijstvu, ki je prepotrebno investicij, ne moremo govoriti o prevelikih prekoračitvah investicij, vendarle mora biti jasno, da tudi v tej panogi gospodarstva morajo biti pri naložbah osnova ekonomski elaborati in potrebni načrti. To pa žal marsikje ni tako. In s tako, recimo zamudnim tempom, smo namenjena sredstva izgubili iz rok.

Živahne razprave o statutu ZKJ

V moziški občini so pripravili doslej že vrsto razprav o predlogu sprememb in dopolnitev v statutu ZKJ. Najprej so o tem razpravljali na razširjeni seji občinskega komiteja ZKS, zdaj pa je v teku razprava v osnovnih organizacijah ZK, ki bo zaključena ta mesec.

Sestanki osnovnih organizacij ZK so povsod dobro obiskani, pa tudi razprava je zelo plodna. Kaže tudi, da so člani predlog sprememb in dopolnitev v statutu ZKJ predhodno dobro preštudirali. V dosedanjih razpravah je bilo močno poudarjeno, da izhajajo iz predloga prizadevanja, da se način organiziranja in delovanja komunistov kar najbolj prilagodi današnji stopnji družbenega razvoja. Namen predlaganih sprememb pa je tudi krepiti družbeno vlogo in odgovornost komunistov pri njihovem delu.

V razpravah je bilo večkrat poudarjeno, da je premalo poudarjena organizacija Zveze komunistov v komunah, medtem ko se po mnenju članov ZK na drugi strani pretirano krepki organizacija v merilu okraja. Dosti je bilo govora tudi o tem, kako vključiti v delo člane ZK na področju krajevne skupnosti, ki so vključeni v osnovne organizacije po delovnih organizacijah. Praksa namreč kaže, da se večina teh izmika delu na terenu — na vasi. Na vseh dosedanjih sestankih osnovnih organizacij ZK so tudi predlagali, da bi moralo načelo sistematičnega obnavljanja vodstev zveze veljati tudi za občinske in okrajne komiteje. Predlagali so tudi, da bi vnesli v statut določbo, kolikšno najdaljše obdobje lahko mine, ko mora biti sklican

sestane osnovne organizacije ZK. Določbo, da se sestanki sklicujejo po potrebi, bodo nekatere osnovne organizacije izkoristile in ne bodo čutile potrebe po sestanku, čeprav bi stvarne potrebe narekovale, da so sestanki pogostejši. Številne osnovne organizacije so tudi predlagale, da bi vnesli v statut tudi določbo, da lahko člana ZK kaznujejo tudi v njegovi odsotnosti, če se kljub pravilnemu in pravočasnemu povabilu ne odzove na sestanek osnovne organizacije. Dosti je bilo tudi pripomb na višino članarine; po mnenju udeležencev razprav naj bi pustili vsaj majhen del članarine osnovnim organizacijam za njihove najnujnejše stroške.

-er

SPET SAMO ČAKAJO

Ze več let ugotavljajo, da bo v Rogoški Slatini potrebno zgraditi novo osnovno šolo. Sredstev zaenkrat še nimajo, toda nihče še ni ničesar pripravil, če bi slučajno zagotovili viro. Tokrat so celo na občinski skupščini opozorili, kako v Rogoški Slatini spet samo čakajo. Vsaj idejni načrt bi lahko pripravljali in se odločili za lokacijo. Zdaj pa le za ogali razpravljajo, če bo nekoč šola v Ratanski vasi ali v Tržišču, torej dve šoli ali ena osrednja, ki bi zljala kraj v celoto. Odločiti se je potrebno za najboljšo, to pa se v liti največkrat ne posreči.

Malčki, ki so letos prvič vstopili v podirajočo zgradbo, se bili verjetno dokaj hitro ob solarske iluzije, ki jih ni mogla niti ravnateljica Vida Zidanski z učiteljskim kolektivom pričarati nazaj.

Foto J. Sever

NOV RTV ODDAJNIK NA PLEŠIVCU

V ponedeljek so slednjič izročili namenu nov RTV oddajnik na Plešivcu (Uršlja gora — v višini 1680 metrov) nad Šoštanjem. S to novo pridobitvijo bo bržčas manj pripomb na vse preveč redne slabosti naše RTV mreže, saj bo omogočila kakovostnejši televizijski in radijski program. Nov oddajnik je otvoril podpredsednik izvršnega sveta SRS Beno Zupančič.

Plešivec meji na slovenjgraško in velenjsko občino, vendar je levji delež zaslug pri izgradnji oddajnika pripa-

del Slovenjgradčanom. Dela so bila zamudna in težavna. Zgraditi so morali okrog 3,3 kilometra gozdne ceste ter napeljati 6.600 metrov električnega kablo. Transformatorsko postajo so skupno investirale delovne organizacije občine Slovenj Gradec, Velenje, Dravograd in Radlje, za opremo ter končno izgraditev pa je prispevala RTV Ljubljana.

Torej, odslej naprej na kavalu 3 vsekakor boljši sprejem!

KAJ BI MLADINA BREZ NJIH

Društvo ljudske tehnike v Smartnem ob Paki deluje že 18 let in številne diplome ter priznanja so edini dokazi, da so člani res pošteno delali. Cestokrat nam je bilo težko; ni bilo sredstev, še manj razumevanja. In vendar smo prebrli vse krize in tudi sedanjost, zadnjo, ko so se nam nekateri

Ne bi bilo prav, če bi pozabili na tiste, ki poleg Staneta že osemnajst let tvorijo jedro tega društva. To so Rudi Hramec, ki vodi znano avto šolo, blagajnik Jože Jelenko, tajnik Andrej Svetko in še drugi.

In kakšen bo nov dom? Bivše gospodarsko poslopje se spreminja v moderne garaže, kjer bodo sprva imeli servis za člane, v menično delavnico, v fotolaboratorij, v delavnico za modelarstvo ter učilnico za avto šolo. V avli bodo imeli tudi strokovno knjižnico, poleg tega pa imajo v načrtu ureditev malega »muzeja« tehničnih naprav v miniaturo. Ta prostor bodo imenovali pionirski klub. Dom bodo dokončali do spomladi 1966, v glavnem pa bo že gotov letos do 29. novembra, tako da bodo lahko nemoteno vršili pouk avto šole in prometne varnosti ter ostale dejavnosti.

Kratke iz Konjice

Na seji združnega sveta konjiške kmetijske zadruge, ki je bila v začetku tega tedna, so za novega direktorja zadruge imenovali kmetijskega tehniko Jaka Zidansko. Ker je bil dosedaj predsednik združnega sveta, so na to mesto sedaj izvolili kmetijskega inženirja tov. Selih Alfonza.

o o o

Zavod za napredek gospodarstva iz Celja je med delavci v usnjarskem kombinatu »KONUS« izvedel posebno anketo, na katero so odgovarjali na različna vprašanja. Anketirane delavce so zbrali po določenih številkah iz matične knjige, in sicer po dva na deset zaposlenih.

o o o

Zavod za zaposlovanje delavcev pripravlja anketiranje učencev osnovnih šol. Bodo v tem šolskem letu za učilnično šolsko obveznost ne glede na razred. Razen ostalih podatkov želi zavod s tem dobiti mnenje mladine glede želje za nadaljnjo pot v zvezanje z izbiro poklica, nadaljnega študija in usposabljanja.

Največ za šolstvo

Šmarska občinska skupščina je sprejela prvi rebalans letošnjega proračuna, s katerim je okrepila sredstva zlasti za šolstvo. Tu so dodali okrog 41 milijonov din, od katerih

bodo porabili približno četrtino za izboljšanje osebnih dohodkov prosvetnim delavcem. Odločno pa so začeli popravljati tudi šolske stavbe. Poleg tega so določili dodatna sredstva še za priznavalne borcem NOV, za prispevek kmečkega socialnega zavarovanja, za upravo in prosveto.

Zaskrbljeni so zadržali tudi odlok o komunalni dejavnosti, ker ugotavljajo, da v sedanjih organizacijah komunalnega podjetja niso ustrezno izvrševali komunalne dejavnosti, saj so usluge daleč predrage. Razmišljajo, da bi z novim letom izoblikovali drugo organizacijo, ki bo zadovoljevala komunalne potrebe šmarskih občanov.

NOVA TRGOVINA V RADEČAH

Trgovsko podjetje Radeče je odprlo na glavnem trgu v Radečah lep nov lokal. V tem sodobnem lokalu, ki je že peti trgovski lokal v trgu, bodo prodajali vse vrste tekstilnih izdelkov ter galanterijo.

S. S.

KOZJANSKE GASILKE ZVEZNE PRVAKINJE

Mlade gasilke iz Kozjega so nas zapovrstjo presenečale. Osvojile so okrajno prvenstvo v Brežicah, dosegle prvo mesto med slovenskimi gasilkami na tekmovalju v Ptuj, preteklo nedeljo pa so zastopale slovenske gasilke na medrepubliškem gasilskem tekmovalju v Nišu. Spet so uspeli in postale jugoslovanske prvakinje v gasilskih spretnostih. Nedvomno je to izreden uspeh, ki so ga dosegle, kot pripoveduje njihov predsednik tovariš Sok, ker so »požrtvovalne, navdušene in predvsem disciplinirane članice prostovoljne gasilske enote. Vse priznanje in čestitke!

Pred nedavnim so gasilci v Smartnem ob Paki za svoje vestno in požrtvovalno delo dobili nov gasilski avtomobil, ki bo njihovi stalni pripravljenosti, da očuvajo imetje pred ognjem, vsekakor dobrodošel. In prav na njem so s steklenico dobrega vina opravili »vzorni poizkuse« gašenja. Slika kaže »krste« novega avtomobila, ki ga je gasilec predal predsednik občinske skupščine Velenje Ludvik Mali.

NAPREDEK V ŠTIPENDIRANJU - A NE ZADOVOLJIV

- ŠTEVILO ŠTIPENDISTOV V ŽALSKI OBČINI SE JE V PRIMERJAVI Z LANSKIM LETOM SKORAJ PODVOJILO.
- ŠTIPENDIJE SO SE POVEČALE ZA POVPREČNO 2.400 DIN, A SO SE VEDNO PRENIZKE, PONEKOD SO JIH CELO ZMANJSALI!
- DELOVNE ORGANIZACIJE ŠTIPENDIRAJO PRETEŽNO SREDNJEŠOLSKI KADER.

Z vprašanji štipendiranja so se v žalski občini pričeli intenzivno ukvarjati letos januarja, ko je plegum občinskega odbora SZDL obravnaval kadrovske problematiko. Po podatkih sekretarja občinskega odbora tov. Jana se je že tedaj porajala težnja, da bi povečali število štipendistov in višino štipendij. S tem v zvezi je kadrovska komisija občinske skupščine v Zalcu izdelala posebno analizo, ki kaže, da je bilo lani 121 štipendistov, letos pa jih je 214. V skladu s tem se je povečalo tudi število zaposlenih kadrov z višjo in visoko izobrazbo. Kljub temu pa je opaziti, da nekatere delovne organizacije na področju občine do štipendiranja nimajo pravega odnosa. Zlasti velja to za nekatere obrtna podjetja in nekatere večje delovne organizacije, kot tekstilno tovarno Prebold, ki zaposluje blizu 1000 delavcev, a le pet ljudi z visoko izobrazbo; Juteks, ki je brez visokošolskih kadrov in ima le enega zaposlenega z višjo izobrazbo; nadalje keramično industrijo Liboje, kjer ima le eden visoko, le dva pa višjo izobrazbo itd. Pri tem velja dodati, da štipendira TT Prebold 7 štipendistov, od tega enega na visoki in 6 na srednjih šolah, medtem ko jih izredno študira 5.

Ker se nam je zdelo, da bi utegnili biti takšno štipendiranje odraz slabe kadrovske politike, smo se obrnili na tovarno. Tu so nam pojasnili, da vodijo štipendijsko politiko že od 1950. leta in da je bil na letošnji razpis štipendij zelo slab odziv. Tako so za tehnične tkalce dobili le dve prijavi

(10 prostih mest). V tovarni imajo razen tega precej starih tehnikov, ki so danes obratovodje in bolj ustrezajo od mladih inženirjev, ki ob zaposlitvi nimajo izkušenj. Obratovodje naj bi študirali izredno — teh bo letos 11. Podoben problem je tudi z mojstri; to so predvsem starejši delavci, ki imajo sicer visoko kvalifikacijo, nimajo pa ustrezne izobrazbe. V tekstilno šolo se jih je vpisalo 12.

Tako TT Prebold. Skrb za kadre je sicer očitna, vendar se poraja vprašanje, če je povsem pravilno usmerjena. Če bi namreč vse delovne organizacije zagovarjale stališča, da z mladimi inženirji pravzaprav ni kaj početi, bi mladi inženirji lahko ostali pač brez zaposlitve.

Podoben je v pogledu kadrovske strukture v še slabšem položaju žalski Juteks. Sedem štipendistov srednjih šol in sedem izrednih slušateljev, od teh le eden višje šole, najbrž ne zagotavlja najbolj uspešnega razvoja podjetja v perspektivi.

Nekoliko boljše pa so razmere v keramični industriji Liboje, ki štipendira 5 slušateljev visokih in 7 slušateljev srednjih šol, medtem ko jih 5 študira izredno.

Analiza kadrovske komisije občinske skupščine Zalec kaže, da se je število kadrov s fakultetno izobrazbo povečalo od lani za 21, pri čemer jih 16 odpade na kmetijski kombinat, 2

na tovarno nogavic v Polzeli, 2 zdravstveni dom Zalec itd.

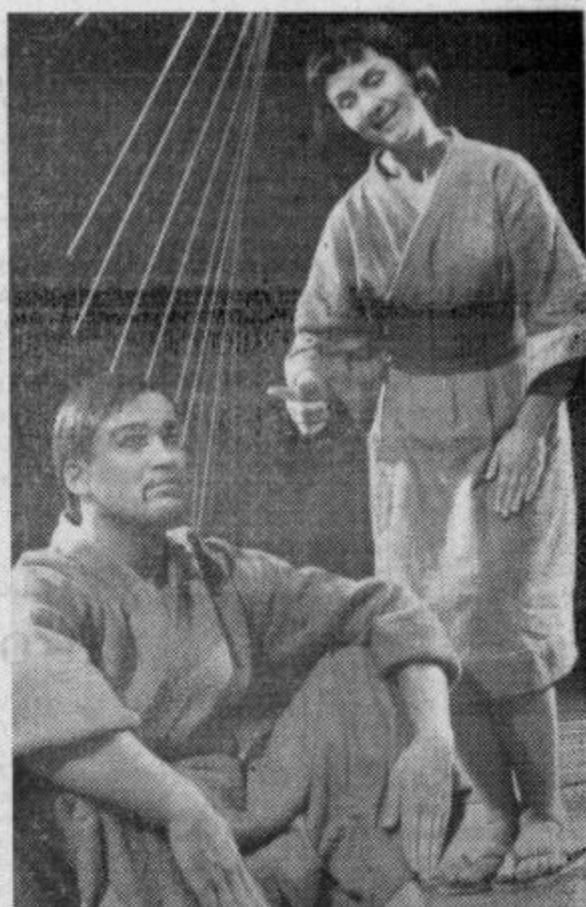
Kar zadeva štipendije, so se te povečale za povprečno 2400 din, vendar so glede na porast življenjskih stroškov še vedno prenizke. Zanimivo in hkrati nerazumljivo je, da so nekateri štipenditorji štipendije celo znižali, tako Montana od 8.100 na 7.000, kovinsko podjetje Zalec od 14.700 na 14.000 itd.

Takšna kvalitativno šibka štipendijska politika v občini je posledica tega, da večina delovnih organizacij sploh nima pravilnikov o štipendiranju in tako tudi ne kriterijev, po katerih bi stimulirali štipendiste. Delovne organizacije vse premalo razmišljajo tudi o možnostih kreditiranja. Kreditiranje uveljavlja le kmetijski kombinat in občinska skupščina, ki je v ta namen ustanovila poseben sklad. Pravilnik določa zelo ugodne pogoje: če slušatelj konča študij v rednem roku, mu odpišejo 25 odstotkov kredita, za prav dober ali odličen uspeh pa nadaljnjih 25 odstotkov.

Vsekakor zgled, ki bi ga kazalo posnemati!

D. Hribar

V Slovenskem ljudskem gledališču Celje je bila v sredo, 21. t. m. premiera dveh mladinskih iger, japonskega avtorja Nakamura Šinkičija »Pojoča skrinjica« in drammatizirana Anderse- nova pravljica »Cesarjeva nova oblačila« v režiji Jura Kislingerja. Scenograf je bil Avgust Lavrenčič, kostumografinja Alenka Bartlova. Glasbo je napisal skladatelj Uroš Prevorsek. Na fotografiji je prizor iz »Pojoče skrinjice«: Sandi Krošl in Melka Leskovškova kot gostja.

Enakopravni odnosi do amaterizma

OBČINSKI SVET ZVEZE KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ V CELJU JE IZDELAL OKVIRNI DELOVNI NAČRT, KI ZAGOTAVLJA TRDNEJŠO KULTURNO POLITIKO IN USKLAJUJE AMATERSKO DEJAVNOST Z OSTALIMI DRUŽBENOPOLITIČNIMI ORGANIZACIJAMI, ZA REALIZACIJO PROGRAMA AMATERSKIH DRUŠTEV BI BILO POTREBNO 28 MILIJONOV DINARJEV.

Osnutek programa amaterske kulturne dejavnosti, ki ga je občinski svet izdelal v počitnicah, naj bi predvsem pripomogel do jasne orientacije, ki smo jo vse doslej pravzaprav pogrešali. Hkrati je to tudi osnova, ki naj zagotovi enakopravno obravnavanje amaterizma v odnosu do profesionalne kulturne dejavnosti. V tem smislu je finančni načrt prilagojen potrebam, ki jih bo nujno stimulirati. Lani na primer se je zgodilo, da so črtali milijon 200 tisoč dinarjev, predvidenih za klube.

Glede na to, da doslej amaterska dejavnost ni bila programirana in občinski svet ni mogel voditi neke trdne kulturne politike, vključuje osnutek programsko delo vseh društev v celjski občini, zlasti pa ločuje odnose med posameznimi dejavnostmi ter usklajuje delo društev z dejavnostjo terenskih organizacij. Kulturno prosvetna društva bodo še naprej gojila že ustaljene oblike, kot dramske prireditve, glasbene revije idr. Osnutek programa predvideva ustanavljanje

AJANTA REPRODUKCIJE STAREGA INDIJSKEGA SLIKARSTVA

Danes zvečer so v likovnem salonu v Celju odprli razstavo reprodukcij starega indijskega slikarstva. Ajanta, mesto na severozahodu pokrajine Hayderaband, je zaslovelo po svetu s svojimi čudovitimi budističnimi templji, ki so vsekani v skalo in okrašeni s slikami. Templji in slike so iz zlate dobe indijske umetnosti, to je iz 6. stoletja, prikazujejo pa prizore iz indijske mitologije. Razstava bo odprta do 14. novembra.

dhr

REORGANIZACIJA ŠOLSTVA

NOVI PROBLEMI

V velenjski občini so letos smelo organizirati šolsko mrežo, tako da od 4.063 učencev obiskuje le še 808 učencev pouk na podružničnih šolah. Sicer se zaenkrat niso mogli zajeti vseh učencev, ki bi morali imeti predmetni pouk v osrednjih šolah in domnevajo, da bodo ta problem rešili v treh letih.

Z reorganizacijo pa so dosegli razbremenitev učnega kadra na podružničnih šolah in omogočili večini učencev kvalitetno šolsko izobrazbo. Jasno pa je, da zagotovitve pouka na osrednjih šolah pomeni novo obremenitev sklada za šolstvo za 5,5 milijonov din letno za prevoz na relacijah Šoštanj—Gaberke, Šoštanj—Zavodnje, Šoštanj—Bele vode, Velenje—Sentilj, Velenje—Plešivec, Velenje—Hrastovec.

Prevoz pa rojeva nov problem: varstvo šolarjev in oskrbo s prehrano. Poleg tega bo morala biti usmerjena vsa pozornost učencem podeželja, da se znebijo manjvrednostnega občutka.

šolskih dramskih krožkov ter izboljšanje razmer ljudskih knjižnic. Tako naj bi predvsem poenotili poslovanje vseh knjižnic, pri čemer naj bi stroške za njih ureditev nosil občinski svet zveze kulturno prosvetnih organizacij. Ustanovili bodo tri čitalnice pri knjižnicah v Vojniku, Dobrni in celjski Svobodi. Razen tega je predvidena ustanovitev dvojice filmskih gledališč — prvega pri kinopodjetju in drugega pri Delavskem odru. Filmska komisija, ki naj bi se ukvarjala s problemi filmske kulture v celjski občini, bo pomagala kinopodjetju pri programiranju repertoarja, kolikor bo pač to glede na že znane okoliščine možno. Tako naj bi formirali mladinske filmske krožke po šolah, da bi pričeli s filmsko vzgojo že pri mladini; v tem smislu bosta filmski gledališči kot delni abonma za šolsko mladino. Podobno bo pravkar ustanovljena komisija skrbela za likovno vzgojo na šolah. V okviru občinskega sveta delujeta dve glasbeni šoli — prva pri celjski Svobodi in druga pri ŽPD »France Prešeren«. Ker je prva prešla društveni okvir, je nad njo prevzela patronat celjska glasbena šola. Kazalo pa bi, da bi obe šoli dobili poseben status in da bi uredili štipendiranje glasbenih pedagogov.

Občinski svet Zveze kulturno prosvetnih organizacij namerava nadalje sodelovati pri formiranju gledališkega repertoarja, ker so društva pač najbližja ljudem. Amaterska gledališka dejavnost naj bi pomenila začetek vzgoje gledališkega občinstva.

Poleg vsebinske dejavnosti predvideva osnutek programa tudi investicije v kulturna društva (oprema, popravila odrov itd.). Ponekod velja sicer mnenje, naj bi se s tem ukvarjale predvsem krajevne skupnosti, toda občinski svet meni, da te najbrž niso finančno tako močne, da bi mogle zadovoljiti potrebe. Za realizacijo programa bi potrebovali 28 milijonov dinarjev. Predlog finančnega plana so že predložili oddelku za proračun pri občinski skupščini.

Marijan RAVNIKAR:

0 prosveti pred kongresom

»ZKJ bo tudi v prihodnje usmerjala svoja prizadevanja tako, da bosta umetnost in kultura postali v resnici last ljudstva... Znanost je v sodobni družbi postala zelo pomembna. Postala je eden izmed poglavitnih faktorjev, ki določajo skupni potencial in moč posamezne države... Boj proti primitivizmu in sploh boj za sodobnejšo organizacijo vzgoje in izobraževanja...« (Iz programa ZKJ — 9. pogl.)

Tako je zapisano. In kako delamo? Kolikšen je korak, ki smo ga od sklepa storili do danes? Smo šli nazaj ali predaleč? Je materialna osnova kulture, prosvete in znanosti zagotovljena ustrezno ostalim panogam? To so vprašanja, ki se vsiljujejo sama in terjajo odgovor.

Zvezni statistični zavod je zbral podatke, ki govorijo o rasti vseh dejavnosti med obema kongresoma. Tudi s temi podatki, ki so za nekatere dejavnosti sicer zgovorni, ne moremo biti zadovoljni, zlasti ne s tistimi, ki osvetljujejo kulturo, prosveto, izobraževanje. Ne s številkami in ne z vsebino, ki je statistika tako ne obravnava. Prav v tem pa je smisel razprav, ki bi morala najti mesto tudi v predkongresni dejavnosti.

Na primer: tožimo nad slabim podajanjem učne snovi po šolah,

nad preobremenjenostjo dijakov, nepraktično vzgojo, nad tem, da mladi človek, ko zapušča srednjo šolo, ni reformiran; ugotavljamo, da vzgoja doma pogosto podira v otroku še tisto, kar v šoli dobi; pritožujemo se nad neustrezno literaturo, slabim filmskim repertoarjem, huliganstvom, surovostjo pri mladini itd.

Vse to gledamo, o vsem tem razpravljamo in se jezimo, ko da je šola izven družbe in da s temi problemi sama nima kaj opraviti. Toda mar je to res? Gotovo ne. Kadar iščemo »grehe« pri prosvetnem kadru, pozabljamo, zakaj ta ni boljši, ne vprašamo se, kdo ga je zbirokratiziral. Ali mu ni družba vrnila točkovni sistem? Ali ga ni družba oblekla v uniformo, v kateri zelo strogo dela? Ali ni družba kriva za strogi uokvirjeni program, iz katerega prosvetni delavec ne more, če noče sam sebe materialno kaznovati! Ali posameznik lahko izvaja boljši program od predpisane? Najbrž ne. Šole so samostojne ustanove, ki jim sredstva delijo občine. Ker so vsote dokaj konstantne, čemu samoiniciativa, individualno spremljanje dijakov, nove metode, ko pa to ne vpliva stimulatивно niti materialno niti moralno? Kdo je kriv, da program zahteva učila, učilnice, laboratorije, knjižnice, delavnice, ki pa jih mnoge šole nimajo in jih tako kmalu niti ne bodo imele.

Posledice takšnih okoliščin so površnost, utrujenost dijakov in prosvetnih delavcev, vsi skupaj pa postajajo le formalisti, ki delajo le za spričevala, ne pa za oblikovanje socialističnega človeka. Kje je izhod? V enakopravnem tretiranju prosvetnega kadra z ostalimi strokovnimi kadri. Družba bi morala to doseči. Podjetja dobivajo kadre iz šol. Zdi se mi, da je zelo krivična diskriminacija še naprej puščati ta problem odprt. Če zahtevamo več truda, več uspehov, moramo dati tudi več možnosti. V komuni je potreben skupen dogovor, izdelan program investicij in zagotovitev sredstev. Odlaganje bi pomenilo skrivati glavo v pesek, posledice pa bi bile vsak dan težje. Tako rešitev problema pa ni mlačna prosveta, pač pa dolžnost, na katero smo pozabili. Prav tako smo pozabili še na marsikaj drugega. Ko bodo dijaki resnično vzljubili šolo, bodo ukrepi, kot hora legalis sami od sebe odpadli. Toda o tem še kaj v prihodnji številki.

Občni zbor

Pred dnevi je imelo prosvetno društvo Zarja v Trnovljah svoj redni letni občni zbor, na katerem so pregledali uspehe v pretekli sezoni in načrtali program dela za tekočo sezono. Društvo, ki deluje že 19 let, je kljub nekaterim težavam zabeležilo plodne rezultate, ki ga uvrščajo med najboljša društva v celjski občini. O njegovem delu bomo več pisali v prihodnji številki.

SEMINAR

O AMATERSKI DEJAVNOSTI

Kakor smo že poročali, je bil pred nedavnim seminar, ki ga je za občinska in okrajna vodstva kulturno prosvetnih organizacij priredil okrajni svet v Celju. Obravnavali so nekatere aktualna vprašanja amaterske kulturne dejavnosti, predvsem pa osnutek delovnega programa občinskih svetov.

Na seminarju so poudarili zlasti potrebo, da bi bilo zagotoviti enotnejšo kulturno politiko ter doseči boljše in načrtnejšo povezavo amaterizma s političnimi kulturnimi ustanovami. Poleg materialnih problemov, ki še vedno spremljajo amatersko dejavnost, je čutili tudi pomanjkanje kadrov. V občinah razen tega ni ustreznih organov, ki bi posredovali številne probleme skupščinam, sedanji sveti za kulturo in prosveto pa se v tem smislu niti organizacijsko niti kako drugače niso povezovali z občinskimi sveti Zveze kulturno prosvetnih organizacij. Zato bi v razvitejših občinah lahko kulturni zbori, v kolikor jih bodo formirali, odigrali pomembno vlogo.

Na seminarju so udeleženci obravnavali tudi vprašanja investicij, pri čemer so menili, da bi morale te težiti tako glede novogradenj kakor adaptacij in opreme k ustanavljanju družbenih centrov. Ustrezni činitelji naj bi pri tem upoštevali analize potreb.

UGODNI POGOJI ZA AMATERSKO DEJAVNOST

V žalski občini je klubska dejavnost zelo razvita. Na območju občine je 19 klubov, od katerih imajo vsi razen letuškega ugodne pogoje za delo. Občinski odbor SZDL je prav zato posvetil posebno obravnavo njihovemu delovanju, ker meni, da so klubi kot družbeni centri najprimernejša oblika, kjer se lahko državljeni seznanjajo tudi s problematiko svojih krajev.

Medtem ko je klubska delo poprej nosilo kulturno prosvetno obeležje, gre zdaj predvsem za koordinirano, načrtno sodelovanje vseh društev in krajevnih organizacij na območju nekakega kluba. Pri tem je seveda važno ustrezno programiranje dejavnosti. Program, kakor menijo, mora izhajati iz konkretnih potreb in biti prilagojen vsakokratni aktualnosti tistega, kar obravnava. Tako naj bi v njem našla vsa društva in krajevne organizacije svojo udeležbo. Vedno bi moral v njem sodelovati tudi kdo, ki bi lahko

pojasnjeval občanom določena vprašanja.

S tem v zvezi je tudi Ideološka komisija občinskega odbora SZDL pripravila ustrezno gradivo.

MESEC VARNOSTI

V TEM MESECU, KI JE POSVEČEN BOLJŠI VARNOSTI NA DELOVNIH MESTIH IN PROMETU, SO ZABELEŽENI ŽE ŠTIRJE SMRTNI PRIMERI, KI DOKAZUJEJO, DA JE VPRAŠANJU ZAVAROVANJA ŽIVLJENJ DELAVCEV POSVEČENA PREMAJHNA POZORNOST. SAMOUPRAVNI ORGANI IN OSTALE DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE PREMALO RAZPRAVLJAJO IN UKREPAJO, DA BI SE ŠTEVILO POŠKODB ZMANJSALO. ALI RAZMISLJAJO O TEM, KOLIKŠNO ŠKODO UTRPI DRUŽBA IN SKUPNOST OB VSAKI NESREČI?

V rudniku Senovo je 16. septembra izgubil življenje sedemindvajsetletni rudar FRANC KOPRIVC IZ SENOVEGA. Pokojnik je pred zaključkom delovne izmene postavil zadnjo spojko in razporo. Iz nepojasnjenega vzroka je s krampom udaril po razpori in jo spodbil, zaradi česar se je odkrušil s čela delovišča material in spodbil srednjo spojko, ki je padla na bežečega Koprivca in ga ubila.

OBRTNIŠTVO SE NI NAJBOLJE REŠENO

Stanje v obrtništvu se je v zadnjem času delno izboljšalo. Trenutno je v celjskem okraju nad 1.500 zasebnih obrtnikov in 249 oseb, ki doma opravljajo obrtne usluge. In prav zanimivo je prisluhniti obrtnikom o zaviralnih vzrokih.

Kot kažejo pritožbe (vprašanje visokih najemnin za lokale, ki jih zavod zaračunava na osnovi priporočila občinske skupščine) je razvidno, da primer zveze, ki je delovne organizacije razbremenila raznovrstnih davkov, še doslej ni kot zgled prišel v prakso pri občinskih, okrajnih ali republiških organih. To naj bi sicer bilo vidno v odnosu do vseh terciarnih dejavnosti, kajti le na ta način bo možno tudi v tej obliki pripomoči k realnejšemu standardu občana. Upoštevati moramo položaj deficitarnosti obrti, kar nedvomno vpliva na cene in izključuje konkurenčnost.

Na gospodarski zbornici so predlagali nekaj ukrepov za izboljšanje stanja. Ugovarjajo načinu zaračunavanja povšanih najemnin za nazaj, kajti to ni možno prenesti na občana.

Ob tem se spominjamo zagotovitve Zavoda za nepremičnine, češ da povšane najemnine nikakor ne bodo vplivale na višje cene. Slučaj pa je obraten in spor dveh se kot posledica prenese na občana v obliki cene.

Kaže, da bo treba o vsem tem razmišljati, saj imajo raznovrstne dosedanje obremenitve prav nasprotno posledice; ne dvigajo mase storitev, kjer bi bržčas prav toliko ali več dobili v proračun, temveč izkoriščajo občana, ki se slejkoprej vendarle zateče k obrtniku in to kljub ceni.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Trgovskem podjetju MODA Celje razpisuje delovno mesto

pomožnega aranžerja

Nastop službe je možen takoj.

Osební dohodek po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov Trgovskega podjetja MODA Celje.

Komunalna banka Celje
razpisuje delovno mesto

KURIRJA

Pogoji: dokončana osemletka.

Prošnje z dokazili o strokovni kvalifikaciji in navedbo dosedanjih zaposlitev je vložiti osebno pri komunalni banki Celje do 7. 11. 1964.

PRI MANEVIRANJU — POD KOLESA

V Rogaški Slatini se je v obratu nalivnice pripetila 16. novembra težja prometna nesreča, ki bi lahko zapustila še težje posledice. Voznik tovornega avtomobila Franc Jug je v vzvratni vožnji premikal tovornjak, od zadaj pa ga je usmerjal sovornik Franc Kunstek. Slednjemu je med hojo spodrsnilo tako, da je padel pod zadnja kolesa tovornjaka, ki sta mu peljali čez desno roko. K sreči je voznik vozilo ustavil, tako da ponesrečencu ni zmečkalo prsnega koša.

PRAZNO VOZILO — PO STRMINI

Voznik osebnega avtomobila VILI BERTOK je pustil na parkirnem prostoru pred Planinskim domom na Svetini vozilo, ne da bi vozilo zavrl. Kmalu po njegovem odhodu v dom, se je vozilo začelo premikati in zdrknilo po strmini. Po štiristo metrov dolgi strmini je nato vozilo popolnoma razbito obstalo pred vasio Svetina.

V SPUŠČENE ZAPORNICE

Na cesti drugega reda se je v vasi Boštanj pri Sevnici pripetila težja prometna nesreča, v kateri je bil hudo poškodovan Mirko PILC in sopotnica Ivana OPALKA, ki se je z vozilom zaletel v spuščene zapornice in jih polomil. Poškodovanega Pilca so prepeljali v novomeško bolnišnico.

Zaradi nestrokovnosti v smrt

Pomanjkljivi tehnični varnostni ukrepi so v KZ Brestanica povzročili smrt upokojenega Janeza KUKOVIČIČA, ki je bil honorarno zaposlen kot upravljalac črpalnih naprav. Imenovani je med obratovanjem večje črpalke na električni pogon hotel priviti nekatere vijake, ki so popuščali v neposredni bližini gonilnega jermenja. Med privijanjem mu je ključ spodrsnil, kar je imelo za posledico, da je KUKOVIČIČA vrglo na gonilni jermen. Jermen ga je potisnil med kolo in železni opornik črpalke, kjer mu je zdrobilo glavo. Pokojnik ni bil strokovno usposobljen za opravljanje del ob črpalkah, ki pa poleg tega niso bile niti pravilno zavarovane.

S TOVORNJAKOM V AVTOBUS

V vasi Imeno pri Podčetrtku se je pretekli teden pripetila težja prometna nesreča. Voznik tovornega avtomobila AVGUST RAZGORSEK, doma iz Slovenjgradca, je ob vožnji čez poplavljenno cesto ostal brez zavor na vozišču. Med vožnjo se je ob srečanju z vozilom zaletel v avtoBUS BG 286-54. K sreči ni bil nihče poškodovan, na vozilih pa je za 600.000 dinarjev škoda.

PO PROGI V SMRT

Dne 15. oktobra zvečer se je kretnik IVAN KUGONIC iz Ločice pri Polzeli odpravil po železniških tirih na tovarno postajo Cret. Med hojo po tirih je iz Celja pripeljal potniški vlak, ki je Kugonici povozil do smrti. Pokojnik se med hojo namreč ni prepračil, po katerem tiru vlak prihaja, kljub temu da ga je slišal.

POVOZIL KOLESARJA

Istega dne se je v Zalcu pripetila težja prometna nesreča, v kateri je voznik iz tujine KEMALA GILMAR z osebnim avtomobilom podrl kolesarja HENRIKA MASNECA iz Orle vasi. Kolesar je vozil pravilno po desni strani. Težko poškodovanega kolesarja so prepeljali v celjsko bolnišnico. Na vozilih je za 200.000 dinarjev škoda. Zoper voznika je uvedena sodna preiskava.

KRONIKA NESREČ

- Stefanijska Ahačič iz Lesičnega je padla. Zlomila si je levo nogo v kolenu.
- Pavel Jelen iz Polzele si je pri padcu zlomil nogo.
- Poškodbe pri padcu je dobila Ivanka Cuk. Na Mariborski cesti jo je podrl mopedit.
- V Železarni Store je padlo želcezo na glavo delavcu Stefanu Dovšku in mu jo poškodovalo.
- Frančiška Strnad iz Sladke gore pri Smarju je padla in si poškodovala levo nogo.
- V Metki je stroj pri delu poškodoval levo roko delavki Steffi Pantelič.
- Pri padcu si je poškodovala nogo Suzana Medved iz Celja.

Ozko grlo enega najtežjih križišč pred Pošto. Avtobus, ki zavija proti Storam je zaprl celo cestišče. V kratkem bodo znani rezultati analize, ki jo je delala posebna komisija za varnost prometa.

Koristniki cest premalo skrbijo za svojo varnost in varnost svojih soobčanov na cesti.

Rogaška Slatina ŠE BREZ NAČRTA

Osem let je preteklo, kar so pričeli pripravljati urbanistični načrt za Rogaško Slatino, toda še danes tega nimajo dokončno urejenega. To je edino zdravilišče v okraju, ki še nima načrta. Pravijo, da birokracija zavira rešitev, ker še do danes niso dobili

neklih soglasij iz Ljubljane. Torej ni presenetljivo, če so občani nestrpni in gradijo na črno. Nekatere zgradbe so zrastle preko noči. Taka je tudi stanovanjska hišica stisnjena med železnico in cesto pri Tržišču, ki jo je lastnik kljub jasni prepovedi postavil, čeprav so mu nudili dve drugi parceli. Zdaj so se prvič odločili, da bodo sporno hišo porušili in tako zaščitili zakonitost.

Občinska skupščina je sprejela odlok o urbanizaciji in postavila tudi roke za izdelavo urbanističnih načrtov, zlasti še za Rogatec, Bistrico ob Sotli in Kozje. Kostrivnico, Dobovec, Lesično, Mestnje, Grobelno in še nekaj ostalih naselij niso zajeli, ker ne kaže, da bi se razvila v strnjena naselja. Tu bodo izdajali samo izjemna dovoljenja za gradnje brez zagotovil po komunalni ureditvi. Prihodnji mesec bodo uredili tudi inšpekcijsko službo skupno s šentjursko občino, ki bo lahko bolj neposredno spremljala gradnje.

PREDAVANJE ZA ŠOFERSKE KANDIDATE

Avto-moto društvo je pred kratkim pričelo s predavanji v osmem tečaju za šoferske kandidate. Društvo je v zadnjih letih usposobilo že več sto voznikov različnih motornih vozil. V tem obdobju si je nabavilo tudi potrebna motorna vozila in uredilo lastne prostore za garaže in delavnice.

L. V.

RAZPIS NATEČAJA

Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS razpisuje natečaj za izpolnitev delovnih mest v Ljudski milici in v kazensko poboljševalnih zavodih (pazniki).

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da je državlján SFRJ,
2. da je odslužil obvezni vojaški rok v JLA,
3. da ni prekoratil 28 let starosti,
4. da je uspešno končal najmanj osemletko ali opravil izpit za kvalificiranega ali visokokvalificiranega delavca,
5. da ni sodno kaznovan,
6. da ni v kazenski preiskavi.

Vsak kandidat bo pred sprejemom v službo zdravniško pregledan in mora opraviti sprejemni izpit po določenem testu.

Sprejeti kandidati bodo prejeli plačo kot pripravniki po uredbi o nazivih in plačah uslužbencev organov za notranje zadeve ter odločbi o položajni plači v organih za notranje zadeve. Prejemali bodo tudi brezplačno uniformo in obutev. Samskim uslužbencem so zagotovljena stanovanja na postajah LM ali v samskem domu. Uživali bodo vse redne in posebne ugodnosti, ki jih določajo zakoni in predpisi o socialnem in pokojninskem zavarovanju. Pouka pri strokovnem šolanju ne bodo plačevali.

Podrobnejša pojasnila o natečaju in pogojih za sprejem lahko dobe kandidati na vsaki postaji LM v SRS.

Republiški sekretariat
za notranje zadeve SRS

To pot smo žal dobili podatke samo iz Zalca.

ZALEC

Od 11. oktobra do 17. oktobra je bil rojen 1 deček.

POROČILI SO SE:

Henrik Feldin, delavec iz Zabukovice, Stanislav Jug, delavka iz Zabukovice, Stanislav Plahuta, vrtnar in Marija Pšajder, tovarniška delavka, oboja iz Zabukovice. Jožef Paulič, klepar iz Stópnička in Marija Šlander, tovarniška delavka iz Zgornjih Roj. Franc Dolnar, invalidski upokojenec iz Leva in Stefanijska Guček, gospodinja iz Leva. Ivan Pomozič, strojni ključavničar iz Ojstriške vasi in Ida Miklav, knjigovodkinja iz Ljubljane. Verner Peter, elektrotehnik iz Petrovc in Emilija Toman, učiteljica iz Gotovelj, Ivan

Zupanc, kovnostrugar iz Ložnice pri Zalcu in Marta Vipotnik, frizerka iz Gotovelj. Alojzij Zeme, vrtnalec iz Petrovc in Marija Zurnaj, tovarniška delavka iz Griž. Stanislav Povše, tovarniški delavec iz Zalca. Neža Motoh, tovarniška delavka iz Zalca. Stjepan Zorzo, delavec iz Studenc in Jožefa Obrez, poljedelec iz Studenc. Viljem Verdelj, delavec in Terezija Vidensek, delavka oboja iz Galicije. Stanislav Kotnik, gazdar iz Pongrac in Marija Grobelnik, drevesničarka iz Hudič. Anton Belis, rudar iz Prelske in Terezija Stravs, poljedelka iz Prelske. Franc Cilenšek, izseljenik agronomije iz Matih Bra-

slav in Frančiška Kumer, tovarniška delavka iz Letuša (70). Terezija Seničar, upokojenka iz Rakovelj in Zofija Dobovčnik, uslužbenka iz Orove vasi. Karol Kranjc, kovač iz Parizlj in Marija Prislán, uslužbenka iz Parizlj.

UMRLI SO:

Franc Podkoritnik, socialni podpiranec iz Letuša (70). Terezija Seničar, upokojenka iz Polzele (95). Antonija Skaza, roj. Marokuti, upokojenka iz Podloga v Sav. dolini (77). Ana Škoflek, roj. Ternošek, kmetovalka iz Hramč (71).

GIBANJE PREBIVALSTVA

OBJAVE IN OGLASI...

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. **TRST-BENETKE** — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije.
2. 7-dnevno potovanje v RIM za praznik Republike. Prijave do 23. oktobra.
3. **ULM — STUTTGART** 4-dnevna strokovna ekskurzija na ogled svetovno znanih tovarnih avtomobilov »MERCEDES« in »MAGIRUS-DEUTZ«. Prijave do 30. oktobra.

4. **CORTINA — HEILIGENBLUT** — 3-dnevni avtobusni izlet. Prijave do 31. oktobra 1964.

5. 3-dnevni avtobusni izlet v BUDIMPESTO za praznik Republike 29. novembra. Prijave do 30. oktobra 1964.

6. **SLOVENSKA KOROSKA** — dvodnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in koroške borce.

7. **PO PREKMURJU** — tridnevni avtobusni izlet.

8. **SLOVENSKE GORICE — TRAKOCAN** — dvodnevni izlet z avtobusom.

9. **PLITVIČKA JEZERA — CRIKVENICA — RIJEKA** — dvodnevni avtobusni izlet.

10. **PO ISTRI** — dvodnevni avtobusni izlet.

11. **PO DOLENSKI IN BELOKRANJSKI** — dvodnevni izlet z avtobusom.

12. **PO GORENJSKI PREKO VRSCA NA PRIMORSKO** — dvo in večdnevni avtobusni izleti.

13. **V KUMROVEC** — enodnevni avtobusni izlet.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje **KOMPAS — CELJE**. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v tujino, s sodobnimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali.

KOMPAS CELJE posreduje prodajo vseh vrst vozil: za železniški, letalski in pomorski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominske filatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča **KOMPAS CELJE**
Tomšičev trg 1 — tel. 23-50

• ZAHVALE

UPRAVA IN KOLEKTIV ZDRAVSTVENEGA DOMA CELJE SE ZAHVALIJEJO SPLOŠNI ZAVAROVALNICI CELJE ZA DODATNO DOTACIJO ZA NABAVO NUJNO POTREBNEGA APARATA NYKTOMETRA.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

CESTITKA

Dolgoletnemu naročniku našega lista Juriju Sancu in njegovi ženi Mariji iz Kočevarjeve ulice v Celju, iskreno čestita kl praznovanju zlate poroke. Uprava Celjskega tednika

• GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 24. oktobra 1964 ob 19. uri:
Velimir Lukič: **DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA**. Abonma za delovne organizacije in izven.

Nedelja, 25. oktobra 1964 ob 10. uri:
Nakamura Sinkič: **POJOCA SKRINJICA**. Andersen: **CESARJEVA NOVA OBLACILA**. II. nedeljski dopoldanski abonma. Stojlišča so še na razpolago.

Nedelja, 25. oktobra 1964 ob 19.30:
Velimir Lukič: **DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA**. Nedeljski večerni abonma. Vstopnice je še dovolj na razpolago.

Torek, 27. oktobra 1964 ob 11. uri:
Nakamura Sinkič: **POJOCA SKRINJICA**. Andersen: **CESARJEVA NOVA OBLACILA**. Zaključena predstava za I. osnovno šolo Celje.

Sreda, 28. oktobra 1964 ob 20.30:
Jerome Kilty: **DRAGI LAZNIVEC**. Gostovanje v Rogaski Slatini na XII. GOSTINSKO TURISTIČNEM ZBORU SLOVENIJE, v veliki dvorani Zdraviliškega doma.

• KINO

KINO — SEVNICA

Od 24.—25. oktobra 1964 — »SESTANEK« — franc. italij. film
28. oktobra 1964 — »SOS-RADIO TAKSI« — francosko-italijanski film.

KINO »SVOBODA« SEMPETER
Dne 24.—25. oktobra 1964 — »PRIGODE V ZIMSKIH POČITNICAH« — francoski barvni CSP film.
27. oktobra 1964 — »KRIK STRAHU« — ameriški barvni film.

• STANOVANJA

Opremljeno sobo z garažo oddam. Naslov v upravi lista.

Upokojenki, ki bi šla v pomoč pri gospodinjstvu izven mesta nudim sobo in hrano. Naslov v upravi lista.

Iščem prazno sobo v centru mesta. Naslov v upravi lista.

Opremljeno sobo iščeta dva oficirja. Naslov v upravi lista.

Posušeno dekle iz predmestja dobi stanovanje in vso oskrbo pri Mariji Kerle, Celje, Podgorje 21 (Selce).

Samska upokojenka gre za skromno sobico gospodinjst starejši ženski, ali moški osebi. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Center«.

Usluženka išče opremljeno sobo v centru ali bližini mesta. Naslov v upravi lista.

Nujno potrebujem skromno stanovanje. Plačam vnaprej ali nudim posojilo. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Sofers«.

• SLUŽBE

Sprejem službo vratarja ali hišnika v Celju ali okolici. Naslov v upravi lista.

• KUPIM

Dvosobno komfortno stanovanje — vseljivo ali ne, kupim. Prevzamem tudi dolg. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Gotovina«.

Hišo v bližini mesta Celja kupim. Cena do 1.200.000 din. Naslov v upravi lista.

Ovratnik — perzianer kupim. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Dobro ohranjen«.

Enosobno stanovanje v mestu ali bližini kupim proti takojšnjemu plačilu. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »Plačilo takoj«.

Kupim vseljivo enodružinsko hišo v bližini Celja. Naslov v upravi lista.

• PROdam

Rabljeno kuhinjsko pohištvo in štedilnik prodam. Herman, Babno 20.

Novo enodružinsko hišo (brez fasade) v bližini Stor, prodam. Prodaj tudi kozo. Naslov v upravi lista.

Nov dvosedezni moped T-12 prodam takoj. Straus Franc, Kovinar 19, Dobrna.

Brejo kravo prodam. Kodelja Jože, Kukovičeva 15 (Poluje).

Dobro ohranjen pianino — jelkena konstrukcija — prodam. Stanovnik, Celje, Malgačeva ulica 14.

Zaradi selitve v tujino prodam takoj, dobro ohranjeno kuhinjsko pohištvo in kompletno spalnico z vložki. Cena 90.000 din (dam tudi na ček). Naslov v upravi lista.

Emajliran štedilnik, otomano, električni kuhinjski na 3 plošče prodam zaradi selitve. Ogled — sobota od 17. ure dalje in nedelja. Žerjav, Celje, Kersnikova 4 a.

Prodaj 1,5 ha vinograde (zlahtna trta) hišo z inventarjem v Konjicah in polovico enonadstropne hiše z dvema stanovanjima in vrtom v centru Celja prodam. Naslov v upravi lista.

Kozolec z 4 okni, brez strešne opeke, v dobrem stanju prodam. Naslov v upravi lista.

Nože-kompakte, za ribanje želja prodam. Celje, Cesta na grad 8.

Lep krznen plašč za večjo postavbo in moški krombi plašč naprodaj. Vodnikova 11/II.

Motorno kolo NSU Prima 150 ccm v odličnem stanju prodam. Jelen Rudi, Sentrupert 13 — Gomilsko.

Vodno črpalno — enofazno z elektro motorjem »Simens-Schuhert« prodaj: Palir Ivan, Ločica 72 — Polzela.

Kopalno peč s kotlom prodam. Celje, Plečnikova 11.

Pisalni stroj »TOPS« in štedilnik — priključek prodam. Naslov v upravi lista.

Prodaj 5 prašičev starih 6 mesecev. Pospeh, Kasaze.

• RAZNO

Prostor v Celju, primeren za lokal ali delavnico, že urejen, ali za preureditev, vzajem v najem ali kupim. Kos Terezija, Celje, Slandrov trg 3.

Strokovno čistim sadno drevje, ker čez zimo zaležijo rane. Dopisi: Vrusnik, Telharška cesta 38.

Za stanovanje ali sobo grem za hišnico, ali nudim pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

Dvakrat tedensko grem čistit stanovanje. Naslov v upravi lista.

• RAZPIS

GOSTINSKA SOLA V CELJU objavlja

R A Z P I S

zaposlenih delavcev v gostinstvu in sicer:

a) 10 tedenski tečaj za začetrnike — priučene delavce v kuharstvu in strežbi;

b) 3 tedenski tečaj za strokovno izpopolnjevanje oziroma usposabljanje za samostojna delovna mesta v kuharstvu in strežbi.

Vsi kandidati naj pošljejo prijave na gostinsko šolo Celje do 29. oktobra 1964.

V petek, 30. oktobra 1964 ob 16. uri bo v dvorani na gospodarski zbornici v Celju razgovor z vsemi prijavljeni, kjer bodo prejeli vse nadaljnje in formacije.

Ravnateljstvo

OSKARJU NAGLAVU za uspešno opravljeno diplomsko II. stopnje na Pravni fakulteti v Ljubljani iskreno čestitajo sodelavci oddelka za gospodarstvo Skupščine občine Celje.

KONCERTNA POSLOVALNICA PRI GLASBENI SOLI V CELJU, Slomškov trg 10. — Tel. 27-12,

razpisuje koncertni abonma za sezono 1964/65

ABONMAJSKI KONCERTI

1. Komorni orkester San Pietro a Majella iz Neapla.
2. Violončelist Vladimir Orlov (Bukarešta).
3. Simfonični orkester Slovenske filharmonije.
4. Slovenski oktet.
5. Planska Dubravka Tomšič-Srebotnjak.
6. Komorni ansambel — Marjan Lipovšek.
7. Violinist Igor Ozim — pianist Marjan Lipovšek.
8. Ansambel za zgodnjo glasbo (Münchenski trubadurji).

IZVEN ABONMAJA

J. S. Bach, Velika masa b-mol. Zbor in orkester Slovenske filharmonije.

CENE ABONMAJA

1. prostor — 1.800 din (3 × 600)
2. prostor — 1.500 din (3 × 500)
3. prostor — 1.200 din (3 × 400)

VPISOVANJE ABONMAJA

Sprejemanje abonentov bo v Glasbeni šoli dnevno od 9. do 11. in od 16. do 18. ure po naslednjem redu:

- 2.—7. novembra za lanske abonente
- 9.—11. novembra za nove abonente

• OBVESTILA

Občinski odbor SZDL Sevnica obvešča, da se bodo letne konference krajevnih organizacij SZDL vršile po naslednjem redu:

1. Blanca 8. 11. 1964 ob 15. uri v šoli.
2. Boštanj 8. 11. 1964 ob 7.30 v šoli.
3. Buča 25. 10. 1964 ob 9. uri v šoli.
4. Budna vas 22. 11. 1964 ob 15. uri pri Keber Ignacu.
5. Breg 18. 10. 1964 ob 15. uri pri Kliniku.
6. Dorožanje 22. 11. 1964 ob 15. uri pri Kožuhu.
7. Gabrijele 8. 11. 1964 ob 15. uri pri Berku.
8. Kriz 8. 11. 1964 ob 15. uri pri Maurič Jožetu.
9. Krmelj 25. 10. 1964 ob 18.30 v domu Svobode.
10. Kal 22. 11. 1964 ob 15. uri v šoli.
11. Kompolje-Smarčna 22. 11. 1964 ob 15. uri v Klubu.
12. Loka 8. 11. 1964 ob 8. uri v domu
13. Lončarjev dol 25. 10. 1964 ob 15. uri pri Kozmus Mili.
14. Murnice 22. 11. 1964 ob 15. uri pri Vodnik Alojzu.
15. Malkovec 24. 10. 1964 ob 19. uri v zadružni kleti.
16. Orehovo 8. 11. 1964 ob 16. uri pri Radšek Francu.
17. Podgorje 25. 10. 1964 ob 15. uri v šoli.
18. Poklek 15. 11. 1964 ob 15. uri pri Martinkovi Francu.
19. Primož 8. 11. 1964 ob 14. uri v šoli.
20. Podvrh 8. 11. 1964 pri Jazbec Ivanu ob 14. uri.
21. Radna 8. 11. 1964 ob 8. uri v šoli.
22. Razbor 22. 11. 1964 ob 8. uri v šoli.
23. Sevnica 27. 10. 1964 ob 19. uri v gasilskem domu.
24. Studenec 22. 11. 1964 ob 7.30 v šoli.
25. Sentjanž 8. 11. 1964 ob 8. uri v domu Svobode.
26. Telče 15. 11. 1964 ob 11. uri v šoli.
27. Trzisce 8. 11. 1964 ob 7.30 v šoli.
28. Veliki Cirknik 8. 11. 1964 ob 14. uri v šoli.
29. Vitovec 25. 10. 1964 ob 15. uri pri Skulu.
30. Ledina 8. 11. 1964 ob 15. uri pri Šesku.
31. Zabukovje 25. 10. 1964 ob 8. uri v šoli.

• TURIZEM

NASLEDNJA STEVILKA CASOPISA LEPO MESTO.

Olepševalno in turistično društvo sporoča, da bo izšla naslednja številka časopisa LEPO MESTO okoli 20. novembra. Uredništvo sprejema članke, objave in oglase samo še do 27. t. m.

PREDPRODAJA VSTOPNIC ZA RAZNE PRIREDITVE.

Turistični urad Celje, Stanetova ul. sporoča, da sprejema v prodajo vstopnice za razne prireditve pod zelo ugodnimi pogoji.

SILVESTROVANJA

Celjska turistična zveza naproša vse, ki bodo priredili silvestrovanja, da ji to sporočijo, ker potrebuje podatke za svojo informacijsko službo.

LETOS V CELJU OPERNA GOSTOVANJA

Olepševalno in turistično društvo Celje bo priredilo tudi letos več obiskov opernih predstav za svoje člane, ki se naj prijavijo v Turističnem informacijskem uradu. Letos bodo tudi organizirali kolektivne obiske opernih predstav za svoje juridične člane. Informacije tel. 29-79.

OBISK OPERNIH PREDSTAV V LJUBLJANI

Olepševalno in turistično društvo Celje bo priredilo tudi letos več obiskov opernih predstav za svoje člane, ki se naj prijavijo v Turističnem informacijskem uradu. Letos bodo tudi organizirali kolektivne obiske opernih predstav za svoje juridične člane. Informacije tel. 29-79.

PRAKTIČNO
za jesen

BLUZICE
JOPICE
PULOVERJI v VELEBLAGOVNICI

Ljudski magazin

CELJE

KOMUNALNA BANKA CELJE

objavlja četrto veliko nagradno žrebanje za vezane hranilne vloge, vložene v času od 1. oktobra do 31. decembra 1964.

Nagrade:

1 šivalni stroj	2 ženski kolesi
1 hladilnik HIMO	1 sadna centrifuga
1 električni štedilnik	2 mikserja
1 loščilec	2 električna pekača
1 sesalec	2 ekonom lonca
1 moško kolo	

Pri nagradnem žrebanju bodo upoštevani vlagatelji, ki bodo vložili in vezali najmanj 50.000 dinarjev vsaj za dobo 1 leta ali 100.000 dinarjev najmanj za tri mesece.

Vezane hranilne vloge sprejema KOMUNALNA BANKA CELJE in njene poslovne enote: CELJSKA MESTNA HRANILNICA in ekspoziture: ZALEC, MOZIRJE, SLOV. KONJICE, LAŠKO, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH, ROGASKA SLATINA, SEVNICA, KRŠKO in BREŽICE.

Žrebanje bo v mesecu januarju 1965. Vezane vloge obrestujemo od 5,5 do 7 %.

Vlagajte pri Komunalni banki Celje, kjer je vaš denar za vas koristno in varno naložen!

K PRAZNIKU OBČINE BREŽICE

čestitajo vsem delovnim ljudem svoje komune:

Občinski odbor SZDL Brežice

Občinski komite ZKS Brežice

Občinski sindikalni svet Brežice

Združenje borcev NOV Brežice

Občinski komite ZMS Brežice

VELIKA JESENSKA

RAZPRODAJA

cene znižane od
30 do 50 %

Razprodaja je od 19. do
konca meseca oktobra

Industrija konfekcije

Modna oblačila

LJUBLJANA

v svoji prodajalni v Celju, Prešernova 6
izkoristite ugodno priložnost za nakup
vaše garderobe in obiščite prodajalno
modnih oblačil.

Obvestilo!

Vse cenjene stranke obveščamo, da bomo od vključno 25. oktobra 1964 do preklica prodajali v vseh naših prodajalnah v Celju in Zalcu kruh tudi ob nedeljah od 7. do 11. ure.

Potrošnike o tem obveščamo, da ne bi ob sobotah po nepotrebnem čakali pred prodajalnami. Trgovsko in proizvodno podjetje »VELEŽITAR« CELJE

ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT

Niso nas razočarali

Ze nekaj dni merijo v Toklu svoje moči najboljši športniki sveta. Med temi asi sveta so tudi naši štirje celjski atleti Draga Stamejčič, Simo Vazič, Franc Červan in Roman Lešek. Vedeli smo, da niso odpotovali v Tokio po kolajne, ampak smo želeli, da se uvrstijo na čim-čistnejše mesto. In ta želja se nam je uresničila. Vsi zaslužijo pohvalo, največjo pa seveda Stamejčičeva, ki se je uvrstila v sam vrh svetovne atletike.

ČERVAN - DESETI

Najprej se je od celjskih tekmovalcev pognal po tokijski atletski stezi Franc Červan. Kakor smo že poročali, je v toku na 10 km zasedel med dvainštiridesetimi tekmovalci odlično deseto mesto. Njegov čas se je glasil 29:21:0.

STAMEJČIČEVA - PETA

Nastop naše peterbojke smo vsi pričakovali z optimizmom in res nas ni razočarala. Kljub poškodbi na kolenu ji je uspelo to, kar je do sedaj uspelo le štirim jugoslovanskim atle-

tom: zasedla je peto mesto in pri tem postavila nov jugoslovanski rekord, saj je zbrala 4790 točk. Poleg tega je postavila tudi državni rekord v skoku v daljino, kjer je preskočila 615 cm. Sicer pa je dosegla tele rezultate: 80 m ovire — 10,9, kroga — 12,73, višina — 154, 200 metrov — 25,2.

Istega dne sta startala v kvalifikacijskem teku na 5 km Vazič in Červan. Tokrat žal ni nobenemu uspelo priti v finale. Červan, utrujen od teka na 10 km, je bil v svoji skupini 7. s časom 14:16:6, Vazič pa je bil v zelo močni skupini in je postal žrtev ostrege tempa ter zasedel 9. mesto s časom 14:33:8.

LEŠEK - TRINAJSTI

Roman Lešek se je s skokom 460 cm uvrstil v finale skoka ob palici, v finalu pa je skočil še deset centimetrov več, kar mu je zadostovalo za osvojitve 13. mesta. Ravno skok ob palici nam je povedal, koliko so skakači napredovali v štirih letih, saj je Roman s svojim skokom izenačil stari rimski olimpijski rekord.

VAŽIČ - 3:43:9

Uspešnejše kot kvalifikacije v teku na 5 km je Vazič preстал prvi tek na 1500 metrov. Tekel je v najmočnejši skupini in v njej z odličnim časom 3:43:9 zasedel peto mesto in se uvrstil v polfinale. V kako močni skupini je nastopil nam pove dejstvo, da je dosegel v kvalifikacijah šesti najboljši čas. Žal mu tega rezultata ni uspelo doseči tudi v polfinalu, kjer je dosegel čas 3:48:3, kar je bilo premalo za uvrstitev v finalni tek.

ŠE EN USPEH

Draga Stamejčič je nastopila tudi v »svoji« disciplini, v nedeljo pa se bo v Piranu srečala z močno ekipo domačinov, ki prav tako kot naši letos prvič nastopajo v prvi republiški ligi.

KOŠARKARJI
PREBOLDA
V SLOVENSKE LIGI

V soboto in nedeljo so bile v Litiji kvalifikacije za vstop v II. republiško košarkarsko ligo. Celjski okraj so zastopali košarkarji Prebolde. Sodelovali pa so še ekipe Litije, Murske Sobotne in Slovenske Bistrice. Prebolčani so poskrbeli za presenečenje in osvojili prvo mesto. Premagali so Litijo z 68:58, Mursko Sobotno s 70:26, izgubili pa s Slov. Bistrico 58:62.

ZVEZNI SMUČARSKI
TRENER V CELJU

V nedeljo je bil v Celju zvezni smučarski trener Marjan Magušar, ki je prisostvoval drugemu testiranju celjskih smučarjev, nato pa si ogledal na novo pripravljene smučarske terene pri Celjski koči.

Udeležba na nedeljskem drugem letošnjem testiranju smučarjev je bila precej skromna — 12 smučarjev. Vidne uspehe na tem pregledu sil so pokazali predvsem tisti smučarji, ki so skozi vse leto kontinuirano trenirali. Treninki so bili v letošnji pripravljalni sezoni precej ostri in jih nekateri, če niso redno trenirali, niso zdržali. Resnost pri treningu in zaradi tega tudi najboljše pripravljenost so pokazali Cater, Kopinšek in Kosič, pri mladincih pa Švegl. Omenjeni bodo

verjetno tudi glavni »aduti« celjskega smučanja v letošnji zimski sezoni. Zanimivo je, da je morda eden največjih talentov celjskega smučanja Rosina pokazal precej povprečne rezultate, kar pa je predvsem posledica njegove nerestnosti pri treningih.

Tako kot je bil zvezni trener nezadovoljen zaradi slabe udeležbe na testiranju, pa ga je presenetilo delo pri Celjski koči. Bil je navdušen nad tereni, ki bodo lahko služili tako rekreativnemu kot tudi tekmovalnemu smučanju. Obljubil je, da bodo Celjani že letos dobili v organizacijo vsaj eno zvezno tekmovalno v slalomu ali veleslalomu, kajti tereni povsem zadostujejo tudi zveznim tekmovalcem.

Mladinci in mladinke

Celje marsikdo imenuje mesto atletike in to povsem upravičeno. Naši atleti so ponesli slavo našega atletskega kolektiva daleč po vseh kontinentih sveta. In kdo ne želi, da bi tako ostalo tudi v bodoče! Posebno v srednje dolgih progah so bili celjski tekmovalci vedno med najboljšimi v državi. Toda sedaj je naenkrat nastopil čas, ko so Kladivarjevi funkcionarji v zadregi, kadar je treba sestaviti kvalitetno ekipo mladih tekmovalcev, ker nimajo dovolj kvalitetnih mladincev in mladink v teku na srednjedolge proge. Zato so se pri Kladivarju odločili, da bodo organizirali atletsko šolo za te mlade tekače. Mladinci in mladinke, ki imate veselje do tekov, zglasite se dopoldne ali popoldne na atletskem stadionu, kjer

boste pri tov. trenerju dobili vsa podrobnejša pojasnila. Sportno opremo boste dobili na stadionu! Vključite se v vrste Kladivarja, ker boste s tem združili prijetno s koristnim.

OBCINSKA LIGA V
NAMIZNEM TENISU

Na razpis Občinske zveze za telesno kulturo Celje in Občinskega sindikalnega sveta Celje, se je za občinsko ligo v namiznem tenisu prijavilo 15 moških in 3 ženske ekipe.

Rezultati I. kola moški

Kovinotehna : Učiteljske 5:2, Solški center za blag. prom : TEP 5:4, Partizan Gaberje : AERO 5:2, Partizan-mesto : Tapetništvo 5:0, Kovinar-Store : IFA 5:2, Gimnazija : Elektro I. 5:3, Elektro II. : ETOL WO 5:0. Celjski tisk je bil prost.

ZALEC PORAZEN

V VI. kolu okrajne nogometne lige so bili doseženi naslednji rezultati. Nazaj: Vojnik 5:1, Soštanj-Senovo 8:0, Zalec Rog. Slatina 1:3, Smartno-Brežice 3:0 p. f. Tekma prvega kola Brežice-Rog. Slatina se ni bila registrirana in bo odigrana ponovno. Tako je trenutno stanje v lestvici naslednje:

Soštanj	6	5	0	1	33:4	10
Zalec	6	5	0	1	36:11	10
Rog. Slatina	5	4	0	1	21:9	8
Smartno	6	3	1	2	14:11	7
Senovo	6	1	2	3	9:24	4
Nazarje	6	1	2	3	13:33	4
Vojnik	6	1	0	5	9:37	2
Brežice	5	0	1	4	6:28	1

V drugi skupini pa so bili doseženi naslednji rezultati: Zreče-Vransko 4:0, Ponikva: Polzela 3:4, Sentjur-Rogatec 1:6, Store-Gotovlje 3:0.

Ukrepi bodo zagotovili
hitrejšo rast šolstva

Odgovorni urednik »Celjskega tednika« se je obrnil na predsednika Skupščine občine Celje tov. Marjana Učakarja s prošnjo, da — v zvezi s prizadevanji za izenačenje materialnega položaja šolstva z ostalimi družbeno-ekonomskimi dejavnostmi — pove, v čem se predvidevajo konkretne rešitve. Predsednik skupščine občine se je vabilu odzval, v tej številki pa objavljamo njegov odgovor.

Ze v razpravah o našem statutu smo načeli vprašanje materialnega položaja šolstva. Skope analize, s katerimi smo takrat razpolagali, so kazale, da materialni položaj šolstva še ni usklajen z ostalimi, zlasti gospodarskimi dejavnostmi. Zato smo v našem statutu zapisali, da mora občina zagotoviti pogoje za enotno osemletno osnovno šolanje otrok ... in da mora to obveznost izvršiti do vseh občanov tudi v primeru, če nima materialnih sredstev za kritje drugih, čeprav tudi potrebnih izdatkov. To obveznost je občina sprejela, da bi zagotovila intenzivnejše izvajanje šolske reforme s tendenco vzpostavitve neprekinjenega pouka, da se predšolski otroci vključijo v redni sistem šolanja pod enakimi pogoji in da se občanom zagotovi brezplačna oskrba šolobveznih otrok s šolskimi potrebščinami.

Takšna orientacija na tem področju našo občino — v času, ko v vsej domovini močno poudarjamo potrebo po ureditvi materialnega položaja v šolstvu — ni zatekla nepripravljenosti. Ze spomladani smo izvedli delne usklajitve. Obseg materialnih sredstev za šolstvo se je v odnosu na lanskoletno povečal za 25 % tako, da v letošnjem letu šolstvo uporablja že dve petini (40 %) občinskega proračuna.

Pred dvema mesecema so naše strokovne službe pričele proučevati materialni položaj šolstva. Izdelana je bila metodologija za enotno spremljanje osebne dohodka v gospodarstvu in družbenih službah. Po tej metodologiji bo te dni pripravljena pregledna in primerljiva analiza, ki bo osvetlila materialni položaj družbenih služb v občini. Na podlagi te analize bo Skupščina občine Celje sprejela ustrezne ukrepe. Po mojem mnenju, prepričan sem, da v tem delim mnenje z vsemi odborniki in slehernim občanom, bodo naši ukrepi šli za tem da ŠOLSTVU ZAGOTOVIMO HITREJŠO RAST IN DA DELAVCEM NA PODROČJU ŠOLSTVA OMOGOČIMO DELITEV DOHODKA PO DELU.

To lpa pomeni predvsem dvoje: prvič, da družbena skupnost zagotovi šolstvu ustrezna sredstva za izvajanje šolske reforme. Pod tem razumevam na eni strani nujnost hitrejšega vlaganja sredstev v materialno osnovo za zagotovitev učnega programa. Današnji odnos med osebnimi izdatki in materialno operativnimi (80:20) ne ustreza. Po svetu je ta odnos v glavnem 70:30, celo 60:40 v korist osebnim izdatkom, kar priča, da pri nas bore malo vlagamo v materialno osnovo učnega programa, v učne pripomočke (knjige, laboratorije, kabinete, avdio-vizuelna sredstva itd). Posledico nezadostnih vlaganj je čutiti v slabih učnih uspehih, čeprav to ni tudi edini vzrok. Na drugi strani je materialni položaj šolskih delavcev prejšnja leta občutneje zaostal za položajem

ostalih delavcev. To je povzročilo zmanjšanje priliva prosvetnih delavcev v šolske zavode.

Zboljšanje materialni položaj šolstva bo hkrati omogočil delovnim kolektivom v šolah delitev osebnega dohodka po delu. Izhodišče za delitev sredstev za osebne dohodke v šolstvu na relaciji občinska skupščina — šola bo nivo osebnih dohodkov v gospodarstvu glede na kategorije delovnih mest (odgovarjači profili) in vloženo delo. To pomeni, »za enako delo, enako plačilo«. To bo seveda terjalo od delovnih skupnosti šolskih zavodov, da bodo hitreje iskali kriterije in merila za notranjo delitev dohodka, za boljše nagrajevanje prizadevnejših članov in občutnejše spodbujanje (materialno in drugo) v smeri izoblikovanja prosvetnega delavca.

Zaradi predvidenega zboljšanja materialnega položaja šolstva se bo nujno krepila odgovornost prosvetnih delavcev za izoblikovanje mladega človeka na načelih znanstvene socializma z visokimi normami humanizma in humanih odnosov. Predpogoj za doseg tega cilja je zlasti izvršitev učnega načrta. Izvršitev učnega načrta po njegovi vsebini, kvaliteti, ne le po kvantiteti. Družbena skupnost se v novih materialnih pogojih ne bo mogla zadovoljiti le s kvantitativnim izvrševanjem učnega programa, pač pa predvsem s kvaliteto. Ni vseeno koliko se mladina nauči v šolah, še manj pa je vseeno, kaj in kako se nauči. Ta družbena zahteva terja od prosvetnih delavcev več priprave in stalno strokovno in družbeno-politično izpopolnjevanje, od organov samoupravljanja v šolstvu pa izvrševanje nalog, ki jih je začel statut naše občine, pa zlasti:

- izvajati čim boljši učni program, tako da so doseženi optimalni učni in vzgojni uspehi;
- skrbeti za strokovne kadre, ki so na šolah potrebni in zagotoviti druge, zlasti stanovanjske pogoje;
- pospeševati in zagotavljati delo šolskih kuhinj;
- organizirati posebne knjižnice učnih knjig za pomoč učencem šol (zbiranje in izposojanje učnih knjig).

Po vsem tem se v novih materialnih pogojih v naši občini v šolstvu postavlja v ospredje vprašanje naslednjega in kompleksnega izvajanja programa dejavnosti na področju šolstva. Z drugimi besedami, od delovnih skupnosti šolskih zavodov se pričakuje v urejenih materialnih pogojih, da se odločno zavzemajo za popolno uresničitev začrtanega programa šolske dejavnosti. Zdi se mi, da mora predvsem mehanizem notranje delitve dohodka pospeševati izpolnjevanje nalog. To pomeni, da bodo delovne skupnosti v šolstvu v položaju, da uredijo, glede na povečana materialna sredstva, če že ne takoj vsa, pa vsaj osnovna neresena vprašanja na področju šolstva v celjski občini.

NAJ MIRNO ČAKAMO NA
KATASTROFO?

Pred devetimi leti je stanovanjska uprava (investitor MLO Celje) začel z nadzidavo stanovanjske hiše v Čuprjski ulici št. 17. Južno stran zgradbe so nadzidali za dva metra, severno pa za celo etažo. Po nadzidavi so se temelji zaradi preobremenitve in peščenih tal začeli sesedati, tako da so stene zgradbe pokale. Pred dvema letoma) 23. 8. 1962 in 17. XI. 1962) je posebna komisija celjskega zavoda za napredek gospodarstva in zavoda za raziskavo materialov iz Ljubljane ter organ oddelka za gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve, gradbeni inšpektor ObLo Celje, izvršila komisijski pregled stavbe in ugotovila, da je nevarnost nadaljnega pogrezanja in s tem rušenja.

Po komisijskih pregledih je celjsko komunalno podjetje Obnova izkopal na južni strani zgradbe sondacijsko jamo za raziskavo temeljev. Vse komisije, ki so stavbo pregledale, pa so predlagale takojšnjo sanacijo zgradbe. Republiški zavod za raziskavo materialov je predlagal, naj bi čimprej

pojačali z jeklenimi vezavami srednje nosilno jedro. Od takrat sta minili dve leti.

Hišni svet omenjene zgradbe se sprašuje, kdo je odgovoren za to, da se popravljalna dela niso izvršila, oziroma, kdo bo prevzel odgovornost (in čemu bo služila), če zgradba pod sabo pokoplje vseh štirideset stanovalcev? Plombe, ki so jih na razpoke postavile komisije, so že davno popokale, razpoke se širijo, tako, da je nevarnost zrušitve ob najmanjšem geološkem premiku.

Hišni svet se je že večkrat zavzel za rešitev tega perečega problema na pristojnih organih, vendar je bil vsepovsod odgovor: NI SREDSTEV! Kaj pa v slučaju katastrofe? Kdo bo prevzel odgovornost? Zakaj in kdo je dovolil nadzidavo na zgradbi pred pregledom strokovne komisije? Ali varnost 40 življenj paši skupnosti ne pomeni ničesar?

Hišni svet
Čuprjska 17
Celje

RADIO CELJE

V tednu od 26. do 31. oktobra bo celjska kronika na srednjem valu 202 metra vsak delavnik ob 17.00, obvestila ob 17.10, plošče po željah ob 17.35 ter zabavna glasba in reklame ob 17.45. Razen tega se bodo v tem času izvršile še naslednje oddaje:

Ponedeljek, 26. oktobra: 17.15 poje Catarina Valente, 17.25 športni pregled;

Torek, 27. oktobra: 17.15 mladinska oddaja.

Sreda, 28. oktobra: 17.15 B. Šmetana: Moja domovina (odlomci), 17.25 Deset minut z zdravnikom: dr. Franc Fludernik — Sodobni pogledi na zdravstveno varstvo prebivalstva;

Cetrik, 29. oktobra: 17.15 iz sveta jazz, 17.25 radijska univerza;

Petek, 30. oktobra: 17.15 slovenske umetne pesmi;

Sobota, 31. oktobra: 17.15 glasbe velikih mojstrov;

Nedelja, 1. novembra: ves dan prenos sporeda RTV Ljubljana.

ELISABETH BOWNE

DOSEDANJA VSEBINA:

Elisabeth Bowne je dolgo upala, da njen mož Frank, pilot letalske družbe, pri nesreči nad zahodno Afriko ni bil ob življenje. Nazadnje se je vdala v usodo, vendar je dvomila v uradno sporočilo, da je nesrečo zakrivil Frank. Medtem ko je pričakovala in naposled rodila krepkega dečka, je pisala na vse strani, da bi dobila čim več poročil o kraju, kjer se je nesreča zgodila. Končno se je odločila in še sama odpotovala v Liberijo. V Roberts Fieldu, sredi pragozda, so jo čakala nova razočaranja. Najprej je ugotovila, da se je izgubila njena prtljaga, potem pa, da je nihče ni pričakoval. Drugi dan so jo v prijazni uradniški družini založili z najpotrebnejšimi oblačili. Medtem je prišel tudi sel iz Totote.

Pred letališko stavbo je čakal vegast tovarnjak, katerega zadnji del je bil pokrit s platnom, obenem pa stisnjen k tlom, toliko si je naložil raznih zabojev in zvrtkov. Na vrhu vse te krame pa je čepel cel grozd domačinov, ki so veselo žebrali v svoji nerazumljivi latovščini. Pred avtomobilom se je pogovarjal mali čokat črnc z mlado črnc. Možak, je imel na sebi umazane hlače do kolen in raztrgano srajco, mlada ženska pa si je odela telo od pasu navzdol s pisanim blagom. Na razgaljena prsa je stiskala drobnega dojenčka, ki je bil prav tako nag.

Črnc me je opazil in mi prišel korak naproti:

— Jaz Sammy. Ti missy, ki hotela v Totota. Mister Bowers poslati, tebe poiskati in peljati.

— Vse se mi zdi, da nimate prostora zame, sem podvomila slabe volje in zadržano.

Črnc se je zarežal na vsa usta in odprl vrata kabine:

— Ti sedeti tukaj pri meni. — Ker sem se obotavljala, je pristopil moj nočljniji gostitelj in dejal:

— Gospa, imate srečo, da vas hoče peljati. Stisnila sem torej zobe in splezala v vozilo.

— Na svidenje in srečno pot!, mi je že zaklical uslužbenec in smo bili med potjo.

Poskušala sem se smehljati. Sammy se je stiskal ob meni za krmilom, mlada ženska z nagim otročičkom pa na drugi strani. Z nekako grozo sem pogledovala Sammyja, ki pa tega sploh ni opazil. Tako sem stisnjena med potni telesi obeh črncev lovila svež zrak, toda vsakič sem dobila polna usta prahu. Pritiskala sem robcem pred usta in nos in se na vse kriplje upirala bruhanju.

Zrasla sem na veliki plantaži v Georgiji, kjer je moj stari oče imel črne sužnje. Rasno razlikovanje je bilo zame nekaj popolnoma normalnega. V dvomih sem se zdaj obračala od enega sopotnika k drugemu. Morda sta celo potomca tistih črncev sužnje, ki so pred državljansko vojno v združenih državah zbežali in tu v Afriki ustanovili svojo republiko Liberijo. Me morda kot Američanko celo sovražita?

Toda Sammy je bil vse preveč zaposlen, da je staro škatljo obdržal na poti in v gibanju, ženska pa se je ves čas ukvarjala s svojim otrokom, ga pestovala in mirila. Kaže, da sem obema pomenila prav toliko kot zavrtki in prtljaga za našimi hrbti.

Voznje ni bilo konec.

— Kako daleč je še Totota, sem vprašala.

— Dolga pot, missy, je malomarno odvrnil Sammy. Ni ravno hitel. Je pač poznal svoje vozilo.

Zakonca Bowers sta skupaj s štirimi sinovi ravno sedela pri večerji, ko smo naposled obstali pred udobno misijonsko hišo. Toda tudi od tu je bilo do mojega cilja še daleč. Cela dva dni potovanja.

Noč sem prebila v kolibi za goste in gospa Bowers, pričakovala je petega otroka, mi je posodila obleko, ki mi je bila prav in jo v naslednjih mesecih itak ni mogla nositi. Zvedela sem, da se je ponudil nek mlad misijonar, da me bo spremljal do Janokwele, do kraja, nekje na poti med Tototo in Samoyeo.

Paul Slifer, tako je bilo duhovniku ime, se je pojavil naslednji dan okrog poldneva. Bil je mlad in obraz so mu pokrivala sončne pege, okolico pa je okuževal z nekim nalezljivim smehom. Takoj ko je naložil stvari, namenjene za Janokwele, sem se vkrcala v jeep in požrl naju je zelen pragozd.

Misijonar si je pot skozi pragozd sam izskal. Toda divja rast je spet grozila zavzeti iztrgano pot. Ko sva poskakovala čez jame in luže, so me večje udarjale v obraz, da sem si ga ves čas zakrivala z rokami. Čim se je na moji roki pokazala kri, je Paul rano takoj namazal z neko mastjo:

— Nočem vas strašiti, gospa, toda tu rane zelo počasi celijo.

Ko sva morala čez prvi most, mi je vzelo sapo. »Most« je bil sestavljen iz dveh vzporednih hlodov, ki sta bila položena čez vodo.

— Nič strahu, me je tolažil Paul, razdaljo med hlodi sem dobro izmeril.

Misijonar je zaustavil voz, zaprl eno oko in pomeril, kakor da misli streljati, pognal motor in že sva bila onstran vode.

Več ur sva se že vozila po pragozdu. Ko sva bila na sredini tretjega »mostu«, na hlodih položenih nad črno vrtinčasto vodo, je razneslo gumo desnega zadnjega kolesa. Ker Paul ni imel rezervnega kolesa, sva morala pot nadaljevati peš. Bila je prava umetnost splezati iz jeepe tako, da ni izgubil ravnotežja. Zlezla sva čez prednji del vozila na hlode in od tu previdno po hlodih na nasprotni breg.

— Pohiteti morava, da bova v Janokwelu še pred nočjo, — je opozarjal misijonar. — Upam, da ste dober pešec, kajti ponoči utegne postati pot nevarna.

Tesni čevlji so me kmalu ožulili. Hotela sem jih sezuti, toda sopotnik ni dovolil, češ, da si lahko nabere kakšno kožno bolezen. Racionala sem za njim kakor hitro sem mogla. Naenkrat je moj vodič obstal in vzkliknil:

— Stojte, poglejte naravnost predse!

Nekaj metrov pred nama se je pomikala živa temna proga, ki je izgledala, kakor da bi čez stezo tekel razredčeni ter.

— Potujoče mravlje, je pojasnil Paul. — Nikar ne hodite preblizu. Te mravlje požrejo svojo žrtev pri živem telesu. Požro vse, kar se najde na njihovi poti...

Groza me je stresla, ko sem previdno stopila čez nevaren potok mravelj. Nekam hitreje sem hodila in manj bolečin sem čutila. Pred nama so mežikale luči Janokwele. Pričakovala naju je Paulova soproga, mlada žena, z nežnim otročičkom na rokah.

Po večerji mi je gostiteljica pokazala otroško posteljico. Vsa je bila prekrita z drobno žično mrežo.

— Zgodilo se je že, je pripovedovala, da so potujoče mravlje požrle otroka. Odrasli se lahko branijo, toda kljub temu pošljemo vsako noč nekajkrat človeka okoli hiše, da pogleda za temi strašnimi mravljami.

Ko so me potem pustili samo v sobi za goste, dolgo nisem mogla zaspiti. Zakaj sem prišla v to strašno deželo, zakaj?

— Fantje iz Samoyeje so tu!

Tako je naslednje jutro poklical Paul Slifer pred vrati moje sobe. Stopila sem iz hiše in obstala pred gručo šestnajstih Liberijcev, ki so me radovedno opazovali. Merila sem te mladence v capah, ki so komaj kje pokrivali mišičasta telesa in ki so živahno stopicali s svojimi zaprašenimi bosimi nogami. To so torej tisti »divjaki«, o katerih so pisala časopisna poročila... Kdo lahko pričakuje od mene, da bom sama potovala s temi razbojniki skozi džunglo.

Paul je bil ves zatopljen v nakladanje raznih zabojev in konzerv, vreč in zabojev na glave krepkih črncev. Samo toliko si je vzel časa, da je pokazal na največjega med njimi in dejal:

— Tale je Big Boy, vodja grupe.

Prikimala sem. Big Boy pa je med smehom pokazal dve vrsti močnih in snežnobelih zob. Potem so prinesli neko nenavadno pripravo. Na vrhu je bila streha iz lubja, pod njo pa je bila obešena viseča postelja iz konopljin mreže. Big Boy je nekaj ostro zakričal in štirje črnci so počepnili, da je mreža skoraj ležala na tleh.

— Missy, prosim sesti!, je ukazal vodja.

Kakor so fantje občutili mojo težo v mreži, so se vzravali. Vrglo me je vznak in tako sem ležala v tej nenavadni nosilnici. Mislila sem, da je to navadna vaja, takšna kot jih potniki doživljajo na prekoceanskih ladjah. Toda v naslednjem trenutku so že bili na poti. Otepa-la sem se mreže, kričala naj se zaustavijo, da sama z njimi ne grem v pragozd... Toda vse zastoj. Od hiše sja mi mahala Paul in njegova žena, črnci pa so vedno glasneje brundali neko nerazumljivo popevko. Kmalu smo bili za ovinkom in naselbina je izginila iz mojega vida. Gosta pragozdna rast nas je zajela v svoje okrilje. Vse mi je zdelo vlažno in megleno, ko sem se ozirala okoli sebe. Mreža je nihala zdaj na to ali na ono stran, zdaj naprej ali nazaj. Sele ko sem si obrisala oči, sem spoznala, da so bile solze tiste, ki so mi vlažile pogled. Solze onemogle jeze in strahu.

Cez nekaj časa so nosači obstali. Big Boy je prišel in ukazal:

— Missy, zdaj hoditi!

Izmotala sem se iz mreže na noge. Pred nami je bil potok, čezenj pa spet samo debel hlood.

Big Boy me je čakal na bregu, da bi mi pomagal čez. Imel je stegnjeno roko. Obšel me je občutek odvratnosti, ko sem zagledala njegovo črno svetlikajočo dlan in rumenkaste rožnate nohte pred seboj. Odklonila sem roko in stopila na deblo.

NA RELACIJI 220 VOLTOV

ALI PRISPEVEK K ELEKTRO PROBLEMATIKI

(KOZERIJA)

V dobi petroleja, ko so na mesto električnega štedilnika uporabljali »šporheri« na drva in premog, namesto sesalca za prah pa metlo in cunjo, ni bilo nikoli določeno, koliko goriva sme kdo pokuriti.

Potem so odkrili elektriko, razmahnila se je elektro industrija in življenje je bilo elektrificirano. Trg so preplavili hladilniki, bojlerji, sesalci, pralni stroji, peči in kalorifierji, jeni, brivski aparati, kavini mlinčki, mikserji itd. Petrolejke so šle v pozabo in mišični pogon je zamenjal tok.

Nato je pričelo zmanjkovati toka. Nerazumevanje narave in njeno zanemarjanje skrbi za visoke vodostaje je namreč negativno vplivalo na elektrarne; okvare v transformatorjih so povzročale objektivne težave. Posledica je bila krajša ali daljša tema. Vode so vse bolj upadale in proizvodnja kilovatov je upadala z njimi. Industrija se je znašla v nevarnosti; prišlo je do štednje in omejitev; nekatere ulice so se znašle v temi, v drugih je gorela vsaka druga ali tretja žarnica. Premog je izpodrinil električne peči, pomanjkanje toka pa je povzročilo pomanjkanje premoga. Potrošnika je zeblo. Elektro industrija je še naprej proizvajala elektro proizvode — peči in štedilnike s po tri do pet in več tisoč vatov. Cena vata je poskočila, podražil se je tudi kilovolt, medtem ko je volt ostal nespremenjen.

Uporabnik strojev, aparatov in aparatov je tako zašel v škripce. Da ne bi prekoračil dovoljene porabe električne energije, se je najprej udeležil seminarja za ugotavljanje, koliko elektrike porabi kakšna naprava. Kot nujen ukrep je uvedel dežurstvo ob števcu električnega toka. Takoj ko bo števec zabeležil predpisane kilovate, je treba odviti vse varovalke. Nadaljnji preventivni ukrepi pa so taki:

- električno peč odnesti nazaj v prodajalno;
- pri štedilniku uporabljati le eno ploščo (omejitev na enolončnice);
- pralni stroj zamenjati z »ritil mašino«;
- sesati prah dvakrat na mesec, sicer uporabljati cunjo in metlo;
- spremeniti hladilnik v omaro za shranjevanje perila;
- za kopanje uporabljati javno kopališče itd....

Kilovatna problematika je s tem rešena. Prekoračitev določenega števila kilovatov ni v nevarnosti. Tudi ni ogrožena industrija elektro proizvodov, kajti ta bo najbrž pričela kombinirati, kot recimo štedilnike s plinom, tudi ostale naprave z drugimi pogonskimi energijami. Predvidevajo hladilnike in sesalce na baterije, kavine mline na roko in bojlerje na petrolej. Potrošnik pa ima še vedno možnost, da si nabavi tudi sveče...

B. R. G.

SOLA S 600 PREDMETI

Londonški občinski svet ima svojo večerno šolo, v kateri predavajo okrog 600 predmetov in je dostopna vsem znana željnim. Ta šola je slata že okrog 100 let.

Zanimivo je, da so prav jeziki najbolj popularni, saj predavajo na tej šoli nad trideset jezikov; poleg evropskih še afriške, kitajskega, turškega in druge. Na številnih tečajih se učijo, kako si lahko sami zgradijo čoln, dekorirajo stanovanje ali kako lahko postanejo starinarji. Prav tako imajo tečaj, kako naj se pripravijo na življenje upokojenca in podobno.

V to šolo se letno vpiše nad 750 tisoč ljudi, od tega pa jih po nedavni oceni redno obiskuje predavanja kar 300

Skozi jekleno točo

PISE: BRANKO HOFMAN
RISE: PETER KRIVEC

IN VINO VERITAS — IN VINO VERITAS — IN VINO VERITAS — IN VINO VERITAS — IN VINO VERITAS — IN VINO VERITAS — IN VI

NA ZDRAVJE!

»Se dva decil.«

»En špricer prosim.«

»Liter moštala.«

»Na zdravje« in nato kot odmev vpljočega v gozdu; glas zborat:

»Na zdravje, zdravje, zdravje...«

Od vina zaripli obrazi so se za spoznanje dvignili ob našem prihodu. Samo za trenutek, ki jim je zadostoval za spoznanje, da nismo manjkajoči člani. V kotu sedeči starejši mladoletnik se je s poševnimi očmi zavrtal v boke in grudi tovarišev žene. Spodnja čeljust je napravila dva dolga manevra, nato se je začela znova njena običajna pot: gor, dol; levo, desno. Žvečilni gumi, ki so ga čeljusti do nezvesti ulele, je potoval kot šejk na velblodjem hrbtu.

Možakar, na katerega je bila naslonjena točilna miza, se je poskušal postaviti na stopala. Na zdravje! Sicer pa je bilo to včeraj.

Danes je »millecento« grabil kilometre kotanjastega cestišča proti Planini nad Sentjurjem. Šofer Karli se je nagnjen nad volan stapljal z rumenkasto svetlobo žarometov, ki so parali meglo. Peter Denžič, tržni inšpektor šentjurske občine je nenehno s cunjo brisal šipe. Tišino je motilo brnenje motorja in udarjanje vzmeti.

Pred dobro uro smo z akcijo začeli pri Tereziji Muškon. Inšpektor Peter in šofer Karli sta ob slovesu s pečatnim voskom natopila zamaške ter spravila steklenice v prtljajnik. Za mizo sedeči gostje so nas izpod klobukov opazovali.

»Tukajšnji ljudje ne pijejo radi vstekleničenih vin,« nam je povedal gostilničarčin mož. »Vina« kupujemo od podjetij. Poskusiš vzorec, če ti je všeč ga kupiš. Pri tem je slabo to, da ga ne dajemo na analizo, da bi si zagotovili kvaliteto. V Celju ni inštituta, če ga pa pošlješ v Maribor, to precej stane. Kupimo ga na rizik. Če pri prodaji inšpektor ugotovi, da vrednost vina ne ustreza, smo kaznovani mi... No, v tem primeru je bilo vino dobro.

GOLAŽ

SE NE POKVARI

»Dober večer.« Na zapečku so ležali stari časopisi. V prazni sobi je sameval biljard. Skozi vratne šipe smo gledali ljudi, ki so v kuhinji večerjali. Inšpektor Peter je z gostilničarko zaval v točilnico. Na točilni mizi je bilo ogromno steklenic in neopranih kozarcev. Postopek se je začel znova. Dve steklenici za analizo. Nato je začelo po pečatnem vosku. Mimogrede sem dvignil pokrov na večji skledi, ki je bila na mizi v točilnici. Mrzel golaž. Ko sem pobral gostilničarko od kdaj je, je odvrnila, da od prejšnjega dne.

»Veste,« je dejala, »malo ljudi povprašuje po topli hrani v gostišču. Zato skuhamo več golaža naenkrat. V nekaj dneh ga potem prodamo...«

»Pa lahko prodajate prestane stvarit« sem mimogrede vprašal.

»Golaž se ne pokvari,« je odvrnila gostilničarka. »Bi morda kaj pojedli?« je vprašal Karli. »Hvala in na zdravje.« Moj želodec je kot utrujen dirkalnik.

Sporočilo je poslal tisti nemški oficir, ki ga je bila pustila Annemarie v Parizu kot kontrolo za Coudoyanissove vesti. Sporočal je, da ga francoski agenti že zasledujejo in da je to bržda poslednje pismo, ki ga pošilja.

Zdaj je prvič, kar sta skupaj delala, gospod Matthesius poskušal odvračati Annemarie od njevarne pustolovščine. Toda Mademoiselle docteur se ni dala pregovoriti. Tri dni je ni bilo na spregled. Ko je potem stopila v Matthesiusovo sobo, je ta začuden zarobantil: »Kaj hočete? Kdo ste? Kako ste prišli sem?«

Pred njim je stalo črnolaso dekle, obuto v shojene čevlje, zabuhlo v obraz in na pogled prav bedasto.

Nekaj dni pozneje je takšna hodila od ene pariške posredovalnice za delo do druge. Prišla je iz Normandije. Pokazala je papirje. Marljiva je, ubogljiva in poštena. Marsikje so jo hoteli sprejeti, a se ni mogla odločiti. Hodila je od hiše do hiše in spraševala vratarje. Zvečer je prispela na Rue François. Pred številko 3 se je ustavila in spet vprašala vratarja, če bi lahko dobila delo.

Medtem so dobili vsi nemški agenti v Franciji povelje, naj pobegnejo, kamorkoli morejo. Samo trije so se rešili. Dvanajst drugih agentov je tačas že prispelo v Francijo, da bi nadomestili razpadlo vohunsko mrežo.

Hiša na Rue François ni bila navadna hiša. Nedavno je dobila nove prebivalce. V njej se je naselila francoska protibveščevalna služba. Annemarie so sprejeli kot snažilko.

Cez dva tedna je že pričela plesti svojo mrežo. Njeno delo se je pričelo po polnoči, ko sta ostala v pisarnah samo dva podoficirja, ki sta

konj, ki nekaj krogov vodi, pred ciljem pa povesi ušesa.

Pozneje sem pri pisanju zapisnika slišal ime: Terezija Muškotevc, Planina. Na zdravje!

OKUS SUH, KISELKAST, PO CIKU...

V naslednji gostilni je inšpektor Peter ob poskušnji zmajal z glavo. Gostilničarka je verjetno vedela, kaj to pomeni, zato je hitro zatrdila, da ga nimajo več mnogo, še kakšnih par litrov. Že pri nakupu je bilo malo

sumljive vrednosti. Inšpektor Peter je začel pripravljati steklenice in vosek.

»Pri belih vinih je, nekoliko lažje lažno ugotoviti, če je vino sumljivih vrednot,« je pozneje dejal inšpektor. »Za ta vzorec sem prepričan, da ne ustreza. Sicer pa bo pokazala analiza.«

Po nekaj dneh so iz Maribora dobili izvide. Na izvidu števil. 588 je pisalo:

»Označba preiskanega vzorca: rdeče vino; lastnik: Mirko Span, Planina pri Sentjurju. Mnenje strokovnega odbora po oceno vina: stanje: čisto; barva: rubinasto rdeča; vonj: vinski; okus: suh, kiselkast, po ciku, po zatohlji po-

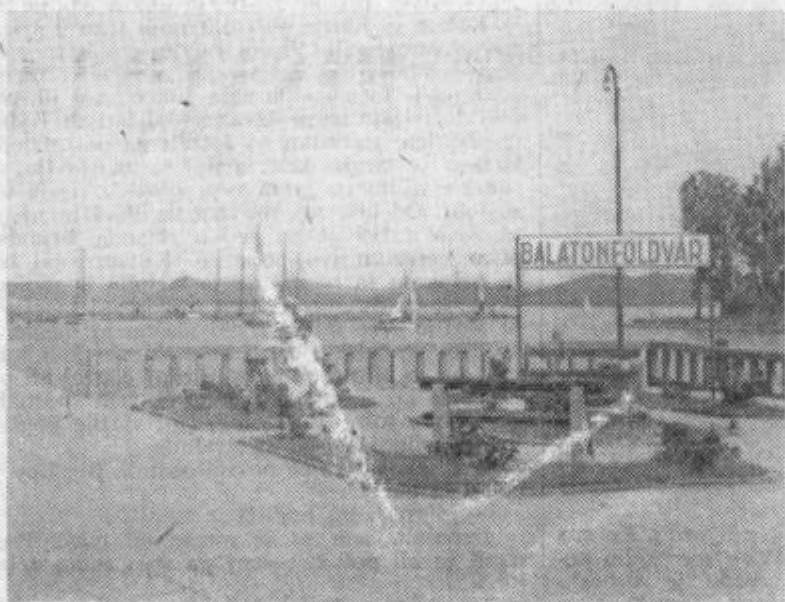
Če bi te občan vprašal: kakšnega plješ, bi mi verjetno odgovoril: o kvaliteti ne govorim, zaupam ti pa, da dragega...! Predragega! Na zdravjeeee...

Tržni inšpektor ga je zapečatil. Analiza bo pokazala za kaj je občan odštel težko prislužen dinar.

Foto: J. Sever

PREKO BUDIMPEŠTE IN PRAGE NA DUNAJ

BALATONFOLDVAR, mesto ob največjem jezeru na Madžarskem, ki meri 596 km²

Ko se je v Čakovcu naš avtobus ustavil in smo zvedeli, da most pri Lezenju še ni končan in da torej tam ne moremo čez mejo, smo bili seveda razočarani. Naše razočaranje pa se je kmalu sprevrglo v nepopisno veselje: iz Varaždina nam je obmejno poveljstvo sporočilo, da so most odprli že preteklo nedeljo in da je torej pot prosta. Naš avtobus je prvi peljal čez novi most, ki so ga delavci še pleskali. Ko smo prestali obmejne formalnosti — obmejni organi so bili na obeh straneh zelo taktični in vljudni — smo bili končno na Madžarskem. Srečevali smo številne poljske in češke avtomobile, ki so vozili v nasprotno smer — v Jugoslavijo.

Panonska ravnina je sicer tu in tam valovita, vendar je enoličnost pokrajine precej utrudljiva; oddahnili smo si, ko smo po dolgi vožnji končno zagledali Balatonkeresztur in Blatno jezero — obširno vodno ravan, posuto z jadrnicami in majhnimi parniki. Ugodna klima in topla jezerska voda privablja sem vsako leto številne turiste, predvsem iz Češke. Čudoviti jezerski pejzaži, ribiči v značilnih čolnih, živčav po pomolih in obrežju ustvarjajo zdaj vedro podobo, ki spominja na Dufyjeve obmorske pejzaže (seveda brez mediteranske modrine), zdaj na Turnerjeve dinamične akvarele.

Neradi smo se poslovili od teh živahnih obrežij in nadaljevali pot proti Budimpešti. Na cesti so nam mahali otroci in brigadirji študentskih brigad, ki so pomagale pri cestnih delih. Pa tudi drugi ljudje so nas veselo pozdravljali, ko so videli na našem avtobusu oznako Yu; koderkoli smo vozili, smo vzbujali med prebivalstvom veliko zanimanje.

Poglaviti vtis, ki ga ustvarja Panonska ravnina na Madžarskem, je njena razsežnost in rodovitnost. Pšenica in koruzna polja se vlečejo v neskončnost. Vsa poljska dela opravljajo s stroji. Videli smo več traktorjskih postaj, kjer so se živahno gibali traktoristi in mehaniki. V bližini Budimpešte, kjer se pričenjajo obsejni sadovnjaki, ki jih gojijo bolgarski vrtnarji (tu so se naselili po vojni), smo se pripeljali na nizko vzpetino, od koder se odpira čudovit razgled na madžarsko prestolnico. Širok srebren trak — Donava — se blešči med kupolami in strehami neštevilnih hiš, cerkva in palača, ki se v daljavi izgubljajo v modrikasti meglici.

Ko smo prtljago spravili pod streho v hotelu Nemzeti in se nekoliko odpočili, smo se seveda odpravili najprej v Budim, starejši del mesta, ki hrani številne zgodovinske znamenitosti. Budim je hkrati nekaj arhitektonski muzej s hortikulturno redkostjo: japonskim vrtom, pravcato mojstrovino vrtnarstva, kjer se nahaja sredi redke lepote flore in številnih potočkov in slapov ogromno kopališče za dvaindvajset tisoč kopalcev, pa športna igrišča in sprehajališča. Tudi znamenita cerkev Matije Korvina je v Budimu; za časa našega obiska so to gotovo umetnino ravno kar obnavljali. Od rimskega amfiteatra, preko turških zgradb in utrd, baročnih in renesančnih umotvorov do razmeroma novejših arhitekture najdemo tu arhitektonsko podobo zgodovinskega razvoja. Kdor bi si vse to bogastvo hotel temeljiteje ogledati, bi porabil prav gotovo štirinajst dni. Naš čas pa je bil, žal omejen, saj smo že naslednji dan zapustili to lepo mesto in se odpravili proti češki meji.

(Nadaljevanje sledi)

MADemoiselle DOCTEUR

11

nadzorovala čistilke. Annemarie se je pustila spretno pregovoriti in je za malo odškodnino prevzela nočno čiščenje namesto ostalih treh deklet, ki jim je to delo predsedalo.

Annemarie je bila vse preveč štorasta, da bi se kdo od obeh dežurnih podoficirjev kaj dosti menil zanjo. Kdaj pa kdaj je spregovorila besedo z nekim kmetom iz Picardije. Neke nedelje pa — ob nedeljah je bil v uradu dežuren samo en podoficir — si je Pikardijec začuden pomel oči. Kam neki je gledal ves ta čas? To dekle iz Normandije je bilo vendar skoro... ne, prav zares, da je bila lepa. Od kod ta sprememba? Približala se mu je in mu kakor v igri ovila roke okoli vratu. Tedaj pa je začutil v nosu nekaj vlažnega: ogaben sladkoben vonj mu je silil v pljuča in ga oamnil, predno se je prav zavedel.

Cez pol ure je zapustila številko 3 na Rue François dekle, ki ni bila prav nič podobna nerodni Normandijki.

Naslednjega jutra so brneli telegrafski aparati na vseh koncih in krajih Francije.

Vse železniške straže so bile obveščene o dekletu takega in takega videza. Zgodilo se je nekaj na moč čudnega. Dežurnega podoficirja v oddelku za protibveščevalno službo so našli zjutraj omamljenega, iz blagajne pa so izginili vsi akti o francoskih agentih v Nemčiji in v nevtralnih deželah.

Dan pozneje so našli Francozi petsto metrov pred švicarsko mejo tri obmejne stražarje mrtve s prestreljenimi prsi.

V Nemčiji se je pričel uspešen lov na francoske agente.

Annemarie Lesser je bila spet v Berlinu. Dogodki poslednjih nekaj let so pustili na njej globoke sledove. Navadila se je bila posebnega načina življenja. Cez dan ni hotel nikogar sprejeti. Niti Matthesius je ni mogel spraviti iz njene sobe na Königgrätzerstrasse. V urad je prihajala šele ob mraku. Prihajala je po mehkih preprogah na hodnikih, neslišno, in sedala za svojo pisalno mizo. Oči so se ji svetile in polt se je zdela nenavadno sveža. Morfij in kokain sta vzpodbujala njen um do tolikšne ostrine, da se je Matthesiusu kdaj pa kdaj zazdelo, kakor da ima pred sabo jasnovideca.

Skoro ničesar ni jedla. Košček kruha s kaviarjem in dva ali tri kozarce močnega burgundca. Kdaj pa kdaj še kakšno mehko kuhano jajce. Čeprav je bila še vedno nenavadno lepa, je Matthesius vendarle vsak dan znova ugotovljal, da gre z njo navzdol. Kljub temu je Annemarie delala z nezmanjšano silo. Sprejemala je agente, delala načrte in organizirala vohunske akcije s tolikšno bistroumnostjo, da jih je Matthesius brez pripomb odobril.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 24. do 31. oktobra 1964
Marjan Tiselj, veterinar,
Celje, Savinjska 3/II. (Savinjsko nabrežje).
Tel. 28-71.

KOLIKO JE VREDNA BESEDA OBČANOV

KOLIKO VELJA BESEDA OBČANA? Po poskusu, ki smo ga naredili za obdobje od pričetka letošnjega leta — ZELO MALO.

V tem času smo namreč objavili številne prispevke naših občanov, ki so tako ali drugače obravnavali aktualna vprašanja bodisi osebnega bodisi širšega značaja. Ker smatramo, da zbori volivcev niso edina oblika, kjer bi mogli obravnavati vsa vprašanja, oziroma ker smo prepričani, da bi utegnili odigrati pri tem svojo vlogo tudi tisk, smo skušali negovati prav BESEDO OBČANOV kot izraz naše demokratičnosti, v kateri ima vsakdo pravico presojati tako negativne kot pozitivne pojave, iskati odgovore na vprašanja itd. Žal, gledano s stališča, ni

niti najmanj razveseljivo dejstvo, da je večina prispevkov, v katerih so državljani terjali določena pojasnila, ostala brez odziva. Pristojni organi, ki bi bili dolžni odgovoriti, pač niso čutili takšne potrebe, ker se jim verjetno beseda občanov ni zdela dovolj pomembna.

Takšen, v bistvu zelo neodgovoren odnos potrjuje navsezadnje tudi naša akcija. Da bi ugotovili, koliko velja beseda občanov, smo razposlali mnogim pisemskim prispevkov dopise z vprašanji, ali so na svoje prispevke dobili ustrezne odgovore in ali so njihove kritične pripombe ob določenih negativnih pojavih zalegle. Med odgovori je samo en odgovor pozitiven. Sicer pa — berite.

Vedno smo v strahu, da bo izbruhnil požar, saj sam dimnika ne moreš očistiti tako, kot bi bilo treba. Vsaj enkrat na leto naj bi prišel!

Le še iz Sentjurja smo dobili dopis, ki pa ni odgovor na naše vprašanje. »Približno pred dvema letoma smo dobili na šentjursko pošto novega upravnika. Od takrat dobivamo pošto redno tudi mi, ki živimo v zelo hribovitem kraju Rifniku, kamor nosi pisma pismonoša tov. Kranjc, ki je odličan pismonoša, ki tudi v oddaljeno vas Kalobje redno prihaja. Pred nedavnim sem ga videl, kako je nekemu fantku nesel navkreber proti Kalobju težko veliko aktivko, kljub temu, da je imel sam polno torbo pošte. Lani, ko so bile vse poti pod snegom, je tudi v najslabšem vremenu prihajal do nas, kar se je prejšnja leta, ko še njega ni bilo, zelo zelo redko pripetilo. Tovaršu Kranjcu vsa zahvala in priznanje!«

Oset Karel
Rifnik 18

PISMO IZ KANADE

Spoštovano uredništvo in upravo! Najprej se Vam najlepše zahvaljujem za članek Pogovor z domovino, ki ste ga objavili v Celjskem tedniku ob plačilu moje enoletne naročnine. Zato me tembolj veseli, ko ste tako lepo pripomnili, da boš tudi doletek prostora v tedniku nudil našim domaćim izseljencem v svetu. Nas v Kanadi mačim izseljencem v svetu. Tudi starih izseljencev je še precej, posebno v sosednji Ameriki v Clevelandu. Tam imajo tudi svoj slovenski list, Prinaša razne domače vesti iz domače nam rodne domovine in ostale kaj novice po svetu. Zanimajo me ali imate kaj več naročnikov iz vrst izseljencev? Kaj pa celjski radio. Želim bi, ako mi sporočite, ali imate, ker sem velik prijatelj športa, posebno pa nogometa, me je zelo razveselila nova, da je mesto ob Savinji dobilo novega zveznega drugoligaša. Vsekakor je to velik uspeh v zgodovini celjskega nogometa. Zato želim domačemu športarju čim več sreče in še nadaljnjih uspehov na športnem polju.

H koncu naše iskrene pozdrave vsem znancem in prijateljem v domačem mestu Celju, posebno pa Vam, Vaš naročnik
Joe Grubic Maple North Timmins Ont. CANADA.

Prav lepa hvala za pismo in pozdrave. Naslov celjskega radia: Radio Celje, Gregorčičeva ul. 5. Od naročnikov — izseljencev jih želi največ v Nemčiji, Avstraliji, Avstriji in Kanadi. Vseh skupaj je 88. Pišite še kaj!

Uredništvo

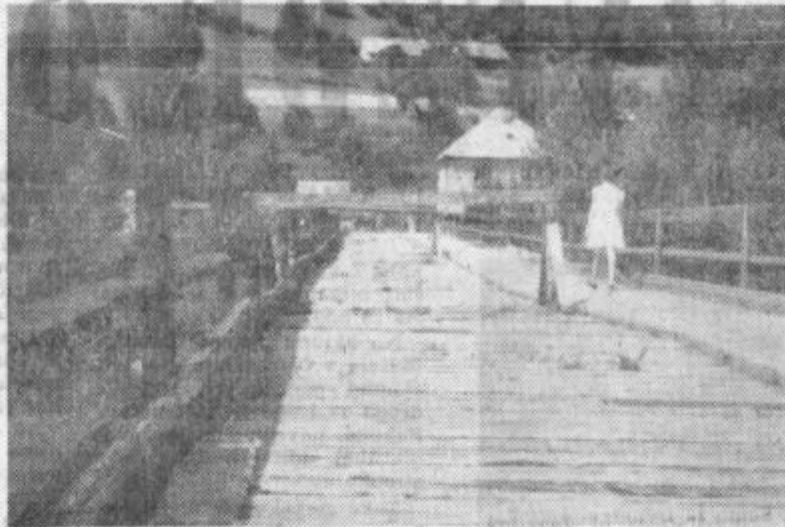
PODNAJEMNIK TOKRAT DRUGAČE

Odgovarjam na dopis tov. Karla Mlakarja, objavljen v Celjskem tedniku dne 18. t. m. pod naslovom: Čemu takšno ravnanje? S prihranki, zaradi katerih se je morala družina marsičemu odreči, sem kupil skromno dvosobno stanovanje in mislil sem, da sem s tem rešil stanovanjski problem za svojo družino. Pa ni bilo tako. Podnajemnik, ki ima že 6 let sodno odločbo ZA IZSELITEV, zaseda sam 1 sobo, moja 5-članska družina pa se stiska v drugi sobi. Podnajemnika to ne moti, kakor ga ni motila ista situacija 6 let pri prejšnjem lastniku; čeprav mu je ta našel več primernih, jih je čisto nič odklanjal s kakršnimkoli izgovorom. Ravno tako si ne dela skrbi z najemninom, s katero je bil 3 leta v zastanku ter jo je moral prejšnji lastnik izterjati s tožbo. Sedaj najemnine zopet ne plačuje, pač pa se stalno sklicuje na svoje dolgoletne pravice, lastnik pa listih nima, ker da smo šele prišli. Po drugi strani pa bi se po njegovih lastnih izjavi takoj izselil za nekaj stotisočakov. Tako naj bi jaz svoje lastno stanovanje ponovno kupil od njega!

Na tak parazitski in izkoriščevalski način »ubogi« podnajemnik rešuje svoj stanovanjski problem ter nato z licemerskim potvarjanjem dejstev laže podporo in zaščito javnosti. Tako je zelo prizadet in užaljen, ker mora ob vstopu v stanovanje pozvoniti, kakor pozvonijo kateri koli član družine. Prizadet pa je zato, ker mu je s tem onemogočeno, da bi vlačil v sobo ponoči različne tuje ljudi, kot je to delal prej. Tega mu ne morem dovoliti, ker so vsa vrata odprta, moje stanovanje pa ni hotel. Da mi zapiram vodo, je laž in nesmisel, kajti v drugem nadstropju imamo vodo le redkokdaj. Za svoje potrebe si jo nosimo iz pralnice; ter to vodo uporabljamo tudi on, kajti ni se šel potruditi, da bi si jo kdaj sam prišel. To so »krivice«, ki jih je tov. Mlakar trpel kot podnajemnik. Mislim, da bi bilo potrebno, da bi korigiral svoj odnos in našel zase pravilnejši in bolj pošten način rešitve svojega stanovanjskega problema, ne pa vedno le na račun drugih.

Smatram tudi, da je zaščite in podpore veliko bolj upravičena družina z doraslejočimi otroci ter da mnogo lažje poskrbi zase človek, ki je sam, ne pa da se poslužuje izkoriščanja družine, ki ima sama svojih problemov dovolj.

Ciril Strniša
Celje, Vrnunec 37

Poljski most je predmet razprav zborov volivcev in roditeljskih sestankov že vrsto let. Kljub obljubi, da bo most letos obnovejen, se dela še niso začela. Zaskrbljenost ljudi za otroke je čedalje večja. Ob zadnjem deževju so morali šolarji zaradi varnosti hoditi skozi mesto v šolo ni nazaj — nekateri izpod Celjske koč. Kako dolgo še!

SLABO POSLOVANJE

Tovariš uredniki!

S kmetijsko zadrugo (sedaj ZSKZ), poslovalnico v Rečici ob Savinji, sem lansko pomlad sklenil kooperacijsko pogodbo za pridelovanje in oddajo krompirja po 25 dinarjev za kilogram. Pridelalek je bil izredno dober, zato bi bil prav rad sklenjeno pogodbo ne samo izpolnil, ampak celo količinsko zvišal. Ko sem že četrtič opozoril zadrugo na sklenjeno pogodbo, sem dobil odgovor, da ne prevzema krompirja. Tovarš Turnšek Anton mi je pri izhodu iz trgovine nekako milostno naročil: »Pa ga pripelji, toda po 18 dinarjev za kilogram!« Krompirja seveda po tej ceni zadrugi nisem oddal, tako da moja lanska kooperacijska pogodba po krivdi zadruge ni izpolnjena.

Ne bom podrobneje govoril o poslovanju pri oddaji pridelkov, vendar je dejstvo, da posamezni kmetovalci pogosto kar predolgo čakajo, da je to-

variš Turnšek pripravljen prevzeti pridelke. Ko je moja hčerka pripeljala letos krompir in ga hotela oddati, ji je omenjeni tovariš delal nepotrebne težave. Najprej ji je rekel, da krompirja ne bo nosil. Ko mu je hčerka odgovorila, da ga bo znosila sama, on pa naj samo stehta, je odvrnil, da nima časa, čeprav ni imel tisti čas dela. Ker krompirja niti do dveh popoldne ni prevzel, ga je morala hčerka odpeljati spet domov. Tudi sosed ga je pripeljal težko naložen voz, ker ga ni mogel oddati.

Tak način poslovanja se mi zdi skrajno neodgovoren. Kmetovalci vemo, kako radi bi si delovni ljudje po mestih še pravi čas preskrbeli krompir za ozišnico, zato sem mnenja, da so taki in podobni Turnški družbi škodljivi.

Matija Jeraj,
Rečica v Sav. dol.
Varpolje

KAM SEGAJO PRAVICE HIŠNIH LASTNIKOV?

Leta 1953 sem sprejela odločbo za stanovanje last Salobir Marije v Jakubu št. 20 pri Sentjurju. Lastnik ravnal nisimo bili po volji ker bi rajši ljudi, ki bi stanovanje odsluževali, česar pa ni mogoče pričakovati od nas, saj imam dva otroka poleg matere, ki je stara nad 70 let. Lastnica je začela z nami kmalu surovo postopati, najbolj se je zanašala nad otrokoma. Okrog hiše nista imela nikjer prostora, naganjala ju je v stanovanje in grozila. Naredila je celo ograjo pred hišo, kamor je pronicala skozi zid iz hleva gnojnika in prostor odredila otrokoma. Ker se mi je zdelo to nevarno, sem se obrnila na OLO, ki so posredovali, da je morala ograjo odstraniti. Se sedaj, ko sta že oba velika morata poslušati očitke: »Sram vaju naj bo, ker imata tako mater, da vama ne pripravi lastne strelce, da morata biti od drugih odvisna, če bi jaz ne bila usmiljena, bi vas že zdavnaj zmetala na cesto.«

Vedno znova si umišlja, kako bi nam mogla škodovati še bolj. Pred leti so napeljevali elektriko ni pa dovolila, da bi jo tudi na našo stran, niti na moje stroške. Tako moramo imeti petrolejko, čeprav je tok v hiši. Kadar voznik pripelje drva, ne dovolji, da bi jih pripeljal pred hišo. Moral bi jih zmetati na cesto. Tudi drva moram imeti na dežju in pod snegom, čeprav je skoraj prazen volika staja oziroma hlev poleg hiše. Slehrali dan mi pripravi kakšno nevesnost. Vse to pa traja že vrsto let. Vozila sem že prošnja pri podjetju v Sentjurju, kjer sem zaposlena, poleg tega na stanovanjsko komisijo v Celju, vendar je ostalo do danes vse pri obljubah.

Lihteneger Marija
Jakob 20, Sentjur-Celje

KAM Z VOZIČKARJI?

Pred nedavnim smo prejeli dopis tovariša A. Bonča iz Celja, ki ga zanima, kje smejo pešci voziti ročne vozičke. Takole pravi: »Na Mariborski cesti od črpalke »Petrol« proti Vojniku je na desni strani ceste kolesarska steza do hudinjske šole — brez hodnika za pešce. Kolesarji trdijo, da smejo stezo uporabljati le oni, pešci pa trdijo nasprotno. Kdo ima prav? Poleg tega pa vsi lastniki štirikolesnih in dvokolesnih vozičkov uporabljajo kolesarsko stezo in ne ceste, ki je temu namenjena. Do nedavnega je bilo »vse v redu«, pred kratkim pa je leteca mllica ustavila vozičkarja, ki jo je mahal od »Petrol« proti Hudinji — po kolesarski stezi. »Prometni« milijonarji — pešci, ki se čestito, na skrajno desno, ob rob kolesarske steze, sicer da bo moral plačati kazen. Balje o tem predpisov ni...«

PREDPISI SO: Povprašali smo na tajništvo za notranje zadeve, odkdu za promet, kjer so nam povedali, da morajo štirikolesni ročni vozički voziti po cestišču, ne po kolesarski stezi, ker spadajo v kategorijo vprežnih vozil. Omenjeno kolesarsko stezo smejo uporabljati tudi pešci. Na tajništvo so nas opozorili tudi na Uradni list LRS št. 31/55, kjer je pod točko 29. uredbe o prometu zapisano:

»Za bolniške vozičke, invalidske vozičke na ročni pogon, otroške vozičke ter za otroška kolesa in otroške avtomobilčke se uporablja hodnik ali tisti del ceste, ki je določen za pešce.

Ce nosijo pešci dolge predmete, n. pr. lestve, drogovne ipd., morajo uporabljati v o z i š č e ob skrajnem desnem robu. Isto velja, če pelje pešec kolo ali ročni voziček.«

O MEDU

Tovariš uredniki! Sem čebelar in se v prostem času ukvarjam z manjšim številom čebeljih družin. Zanimajo me, kakaj se med po določenem času strdi. Kaj vpliva na to, da se takšen med strdi prej, kakšen pa pozneje. Letošnji, posebno cvetlični med, se je zgostil zelo zgodaj, dosti prej kot v preteklih letih. Nekateri pravijo, da je takemu medu pri mešan sladkor. Naj povem, da sladkorja ne uporabim drugače kot za jesensko krmiljenje in še to le tedaj, kadar je nujno potrebno.

Matija Deželak

KDO BO KRIV?

Letos maja se je brv čez Velunjo pri Lokovici podrla. Nikogar zdaj očitno ne skrbi, kaj bo z njo. Sedaj uporabljamo za prehod — železniško progo. Otroci jo mahnejo kar po progi do postaje. Za nameček je tod speljana še žičnica, ki prevaža premog od velenjskega rudnika do termoelektrarne, da zaradi hrušča ni mogoče slišati vlaka, ki ti pripelje za hrbet. Če bo prišlo do nesreče, se bomo spet spraševali, kdo je kriv.

Od nekdanje brvi je ostal še tram; najdržnejši hodijo čezenj. Občina je obljubila, da bodo brv čimprej uredili, toda do današnjega dne niso uredili še ničesar.

Ludvik Dobnik
Lokovica

POTROŠNIKI!

NE ODLAŠAJTE! NABAVITE SI ČIMPREJ OBLAČILA V POSLOVALNICAH

»JUGOPLASTIKE«

Tam dobite najnovejše modele plaščev, dežnih plaščev, vetrovk in otroških pelerin. Oblečeni v proizvode konfekcije »JUGOPLASTIKE« boste vedno elegantni!

ZVEZDE ORIENTA

AZIJSKA KINEMATOGRAFIJA JE TRGOVINA VELIKIH DIMENZIJ: INDUSTRIJA SANJ, KI DELA ZA NAJVEČJE FILMSKO TRŽIŠČE SVETA

Yokura Tahichi je ena najboljših plesalk stepa

Na platnu nekega kinematografa v Madrasu se je bog Krišna, ki so ga preganjali zli duhovi, spremenil v vodnjak. Publika je frenetično ploskala, zadovoljna, ker se je njen junak rešil v najbolj napetem in pogubonosnem trenutku.

Na platnu nekega kinematografa v Hong Kongu je prekrasna mlada Kitajka s svojim ljubimcem zapustila okrutni svet v oblaku dima. Publika je od ginjenosti jo-

kala. Z vseh strani je bilo slišati hlipanje, dve ženski pa sta se onesvestili.

Na ekranu nekega kinematografa v Nagasakiju sta dve skupini gangsterjev streljali druga v drugo iz avtomatov. Publika, povečini moški, je z glasnimi klici bodrila obe strani.

Tako nekako se dogaja v kinematografskih dvoranah Daljnega vzhoda, filmskega trga s 600 milijoni obiskovalcev. Japonska, Hong Kong in Indija sodijo danes med pet največjih filmskih producentov sveta. V zadnjih letih Indija celo vodi. Vse tri industrije so po produkciji celovečernih filmov močnejše od ameriške in italijanske. Tudi Hollywood se v svoji najbolj bleščeči eri ne bi mogel primerjati z njimi.

BAJESLOVNI HONORARJI

»Naša publika ne gleda filma,« mi je pojasnil N. C. Subramanian, eden izmed lastnikov tvrdke »Vijaya« v Madrasu. »Občinstvo misli, da gleda stvarno življenje in resnične junake. Indijci pa smo oboževalci herojev!« Posledica tega dejstva je, da v indijski filmski industriji dominira skupina zvezdnikov, od katerih imajo nekateri celo do 1.000.000 funtov letno.

Zahvaljujoč takšnim bajeslovnim honorarjem so ti zvezdniki pogosto financirali anarhične filmske industrije. Neodvisni producent, ki si je omislil, da bi snemal kak film,

polišče režiserja in si sposodi studio, nato nagovori kakšno zvezdo, da bi nastopila v filmu, in si šele potem skuša sposoditi denar pri kakem distributerju. Ker banke ne posojajo denarja, ga mora producent najti drugje. Tako zvezdniki največkrat sami financirajo svoje filme. Toda ker je uspeh odvisen v prvi vrsti od tega, četudi sami v njem nastopajo, je povsem naravno, če kak igralec nastopa v dvajsetih filmih istočasno.

Večina indijskih producentov opravlja istočasno več poslov. Na primer bratje Anand: Dev, Chetan in Vijaya so tri skupna imena v bombajskem filmskem svetu. Letos režira najstarejši brat Chetan film, v katerem igra njegov najmlajši brat Vijaya. Istočasno, toda v drugem studiu nastopa Vijaya kot režiser drugega filma, v katerem igra njegov brat Dev. Ta isti Dev igra hkrati še v enem filmu...

TRIDESETKRAT ISTI FILM

Podobno sprejema filme tudi kitajsko občinstvo. Vrsta studiev v Hong Kongu zalaga s filmi ves kitajski svet izven

RICHARD WEST

same Kitajske. Na Tajvanu je na primer povsem normalno, če ljudje gledajo isti film tudi po tridesetkrat. V samem Hong Kongu, ki ima 3 milijone prebivalcev, prodajo letno 66 milijonov vstopnic.

Junakinje kitajskih filmov so kakor porcelanske lutke. Glavni junak, ki nastopa v skoraj vseh filmih, pa je hongkonški Marlon Brando, toda ta ni moški, pač pa ženska. Ivy Ling Po se je specializirala za moške vloge — v skladu s klasično tradicijo kitajske opere, v kateri so dekleta igrala moške vloge. Ko je Ling Po pred nedavnim odletela v Tajvan, jo je na letališču čakalo kakih 200.000 oboževalcev in oboževalk, ki ji je priredilo bolj bučen sprejem kot Eisenhowerju.

Medtem ko se tipični indijski film konča s pesmijo, tipičen kitajski film z odhodom ljubimcev na drugi svet, se tipičen japonski film zaključuje s harikirim. Kakor v zgodovinskih samurajskih filmih, tečejo tudi v sodobnih gangstrskih filmih potoki krvi. (Se nadaljuje)

KOLUMBOVO JAJCE

MOGOČE SPLOH NI KOLUMBOVO

Gotovo poznate pripoved o Kolumbovem jajcu. V neki družbi, kjer je bil prisoten tudi Kolumb, so razpravljali ali lahko kokošje jajce stoji navpično. Vsi so dokazovali, da ni mogoče. Kolumb pa je dejal, da je to čisto enostavno; vzel je jajce, nalahno udaril z njim po mizi in jajce je stalo... Takrat pa so vsi dejali, da to tudi sami znajo, nakar je Kolumb pritrdil in dejal, da se je treba samo domisliti.

Znanstveniki pa trdijo, da pripoved o Kolumbovem jajcu ni točna. Ta dogodek pripisujejo florentinskemu gradbeniku Brunellescu in sicer iz leta 1421, to je torej davno pred odkritjem Amerike.

Tega leta je Brunellesci končal gradnjo velike florentinske katedrale; ostala je samo kupola. O gradnji kupole je Brunellesci imel svoje načrte, katere pa so zavračali kot neizvedljive. In ko so o tem razpravljali na seji, je Brunellesci prinesel jajce in trdil, da ga lahko tako postavi, da bo stalo. Vsi so se smejali, Brunellesci pa je z jajcem udaril po

mizi, da je razbil vrh in jajce je stalo. Zatem je dejal: »Tako bom naredil s kupolo nove katedrale, vem pa, da boste vsi kasneje dejali, da bi to tudi znali!« ...

KONČNO

ZDRAVILO PROTI PREHLADU

Štirinajstletno raziskovanje angleških znanstvenikov-zdravnikov, da najdejo zdravilo proti prehladu, je končno rodilo uspeh. Odkrili so zdravilo »interferon«, ki uspešno zdravi prehlad.

Vrednost »interferona« je v tem, da ne zdravi zgolj prehlada. »Interferon« je substanca, ki jo ustvarja človeško telo in katera deluje tudi proti najmanjšim organizmom-virusom. To pomeni, da bo interferon postal zdravilo, s katerim bo mogoče zdraviti tudi druga težja virusna obolenja kot na primer velike in male koze.

Tako slavi medicina v svojem nenehnem boju novo, pomembno zmago in kot kaže je torej tudi prehladu odklenalo!

STRUPENA GOBA

Potem ko je eksplodirala nekje na Kitajskem nuklearna bomba in torej ni nobenega dvoma več, da se bodo Kitajci prej ali slej oborožili z nuklearnim orožjem, se je sprilo čisto prepotentnih kitajskih idej o borbi proti imperializmu in revizionizmu, strah pred strupeno gobo, ki dobiva vse več potomsitva, spel povečal

iz albuma svetovnega popotnika

MATI TEREZA IN NJENI OTROCI

V Kalkuti, ki ima preko štiri milijone prebivalcev, te bo vsak otrok, če boš želel, odpeljal k mami Terezi. Verjetno ne bo vedel, kdo je predsednik republike, toda za mamo Terezo bo vedel. V njenem rojstnem kraju Prištini je pred štiridesetimi leti, v času, ko se je odpravljala po svetu, ni poznalo pol toliko ljudi kot danes v daljnji Kalkuti.

Z delom je začela kot socialna delavka v siromašnih predmestjih. Začela je z varstvom otrok neporočenih mater. Danes mama Tereza skrbi za okrog osemdeset mladičkov brez staršev s svojimi pomočniki. Starka skrbi in pomaga tudi materam, poskrbi jim za zaposlitev, ali pri porokah.

Dvakrat tedensko deli socialno ogroženim tudi mleko v prahu. Stotine mož, žena in otrok čaka na vrsto. Zanimalo me je, kdo vzdržuje to institucijo.

»Niti sama ne vem,« je rekla starka. »Vem samo to, da kadar rabim pomoč, jo dobim.« Mama Tereza ima tudi svojo šolo. Vsako jutro zapuša institucijo okrog dvajset pomočnic, ki nosijo pod pazduho škatle z mlekom v prahu. Po dve in dve se razhajata po ulicah predmestij. Otroci se jim priključujejo kar med potjo, ne toliko zaradi znanja, kolikor zaradi mleka. Toda to ni važno. Povorka raste od ulice do ulice. Ob zidu, na katerem visi tabla, se ustavijo. Pod improvizirano streho iz palminega listja so postavljene klopi.

Tri ure učenja ob treh škodljivih mleka se ponavlja vse dokler se po isti poti ne vračajo domov. To traja iz dneva v dan v vseh desetih šolah mame Tereze. Najnovejši uspeh mame Tereze je novo osnoven »Dom pred smrtjo zapuščenih«. Novi avtomobil, dar ameriškega Rdečega križa križari po ulicah z ljudmi iz institucije in pobira onemogle ljudi. Dom ima stopetdeset postelj. V domu si mnogo najdenecv opomore in ga zapusti. Mnogim pa služi za zadnjo tolažbo pred smrtjo.

Na sliki: ena izmed šestdesetih učiteljic med poukom na ulici, v šoli mame Tereze.

TIBOR SEKELJ

LOJZE GOLOB

NASKOK NA ILLIAMPU (6362 m)

(Nadaljevanje s prejšnje številke)

Fantje so težko otovorjeni odšli naslednjega dne proti ledeniku, moja naloga pa je bila, da pazim na taborišče in če mi uspe, da najdem krajšo pot na ledenik preko stene, čez katero pada ledenik v dolino. Uspelo mi je najti zelo kratko in lahko pot, ki nam je pozneje prihranila nekaj ur hoda.

Vreme ves čas ni bilo stalno, vsak dan je zapadlo nekaj centimetrov novega snega, ki nam je sproti zamedel že izhrojene gazi. Sele 29. avgusta smo se vsi zbrali v prvem vmesnem taborišču, ki je bilo postavljeno na višini 5.100 m. Ze prejšnji dan sta dve navezi pripravljali pot na sedlo nad petsto metrsko steno. Prva naveza Sandi in Franci sta sekala stopinje čez steno in zabiljala varovalne klinje, medtem ko je druga naveza prišla na sedlo preko grebena po nič kaj lažjem plezanju. Skoda, mnogo dela je zaman, novi sneg je prekril izsekane stopinje, šestdeset metrov nylonске vrvi je ostalo v steni na najtežjem mestu.

Illampu je prva zavzela mešana avstrijsko-nemška odprava leta 1928, ki jo je vodil Hans Pfann, v kateri so bili takrat najboljši evropski alpinisti. Drugi je bil na vrhu leta 1952 Avstrijec Hans Ertl s soplezalcem Hundhammerjem. Ertl je več kot leto dni preživel v Cordillere in poizkušal na vrh z različnih strani. Kon-

čno je uspel z Ancome. Za sekanje stopinj preko ledenih sten je porabil skoraj teden dni, ker je imel zelo slab led. Ertl je po povratku v Evropo mnogo pisal o gorah Cordillere in jo s tem razkril mnogim. Naš prvotni načrt ni obsegal tega vrha; ker je še dovolj neosvojenih v vsem masivu. Ko pa smo v La Pazu zvedeli, da je v zadnjih nekaj letih spodletel vsak poizkus na Illampu, smo bili brž odločeni zanj. Če uspemo, bomo tretji za Pfannom in Ertlom. Pred nami je poizkušalo sredi deset ekspedicij.

Vzpon na vrh smo začeli 30. avgusta. Z vso potrebno opremo smo se štirje: Sandi, Franci, Tine in jaz odpravili iz vmesnega taborišča na ledeniku proti steni. Pot, ki je bila že zgažena skozi labirint serakov po ledeniku, je zametel novi sneg. Prehode preko razpok smo morali znova iskati in to v snežnem metežu in megli. Padci v ledeniške razpoke pokrite s snegom so se vrstili drug za drugim. Novi sneg smo gazi li tudi do kolen. Pozno popoldne smo prišli pod ledeno steno. Gmote novega snega, so grozile s plazovi, zato je bil tega dne vzpon preko ledenih sten nemogoč. S taborom na sedlu ni bilo nič. Postaviti smo ga morali pod steno v višini 5.400 metrov.

Ob sončnem vzhodu naslednjega dne 31. avgusta sva bila s Tinetom že preko ledenih sten. Sneg, ki je bil prejšnji dan prav nevaren,

je bil to jutro odličen. S sedla sva videla greben prav do vrha in na najino veselje ne posebno težak. Ze pregovor pravi, da je alpinist človek, ki išče težave, a je vesel, če jih ne najde. Tudi midva sva bila najprej vesela, a sneg nama jo je zagodel. Sprva do gležnjev, nato pa se je vdiral do kolen. Gaženje je postalo naporno in utrudljivo, saj sva bila v višini 6.000 metrov, kjer se močno čuti pomanjkanje kisika. Za vsak korak vdih in izdih — soplja sva kot dve lokomotivi.

V zadnjih raztezajih grebena naju je ustavila zloglasna ledeniška razpoka z ledeno steno. Naravnost po steni je bilo nemogoče. Na skrajnem desnem robu sva prekoračila s snegom napolnjeno razpoko in po skoraj dvajsetih metrih snežne str-

mine, preko več previsnih mest, sva končno dosegla greben, ki je držal na vrhu. Sneg na grebenu je bil obupen, moker in težak; vdiral se je pa do pasu.

Okoli poldneva sva bila na vrhu. Vrh je bil gobaste oblike in nanj sva se povzpela le posamezno ob dobrem varovanju drugega, ki je stal nedaleč na dobrem stojišču vsekane globoko v greben. Okoli vrha so se pričele kopicati megle. Več kot pol ure sva rabila, da sva opravila obvezno fotografiranje za dokumentacijo. Ob ugodnem trenutku sva slikala vrh, na katerem sta plapolali bolivijska in jugoslovanska zastava. Nekaj pod vrhom sva pustila zabiti klin, na katerem visi modra markirna zastavica v dokaz nevernim Bolivijcem.

(Konec prihodnjic)

Prestopi preko ledeniških razpok so bili pogosto zelo nevarni, hoja po ledeniku pa naporna.